

národní
úložiště
šedé
literatury

Identifikace a hodnocení významných stromů

Wágner, Pavel; Žďárský, Marek; Burian, Samuel; Machar, Ivo; Martinek, Petr; Pechanec, Vilém; Praus, Luděk; Rozsypálek, Jiří; Rudl, Aleš; Špinlerová, Zuzana; Úradníček, Luboš; Vlčková, Veronika
2022

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-501673>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 29.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Příloha č. 1
k metodikám „Identifikace, hodnocení a Péče o významné stromy“

Seznam předdefinovaných vad - defektů, symptomů a charakteristik
kategorizace vad, vysvětlivky, příklady a varianty technologií péstebních opatření

Zájmové oblasti hodnocení

Katalogizovaný seznam možných defektů, symptomů, a důležitých charakteristik včetně stanovištních podmínek (zjednodušeně také „vady“ nebo jen „defekty“). Jednotlivé položky jsou řazeny postupně podle oblastí zájmu (A - D) od kořenů až po korunu. V tabulce jsou barevně odlišeny jako podkladová barva ve sloupci se zkratkou defektu.

A. oblast kořenů a báze kmene
B. oblast kmene
C. oblast koruny
D. ostatní symptomy a faktory nezařazené

Pořadí defektů vede hodnotitele k systematickému monitoringu všech oblastí a posouzení všech možných vad. Pro snazší orientaci jsou zkratky některých defektů a symptomů odstupňovány.

Kategorizace defektů podle závažnosti

Defekty jsou rozděleny do tří kategorií (I. – III.) podle obecné závažnosti a barevně odlišeny. Kategorizace napomáhá při hodnocení zdravotního stavu a mechanické stability, jak je popsáno v *metodice Identifikace a hodnocení významných stromů* v kap. 5.1.

I. kategorie – méně závažné defekty (v tabulkách zvýrazněny tučně černou barvou)

II. kategorie – významné defekty (v tabulkách zvýrazněny tučně modrou barvou)

III. kategorie – závažné defekty (v tabulkách zvýrazněny tučně červenou barvou)

Varianty péstebních opatření v návaznosti na zjištěné defekty

Většina položek defektů uvádí v posledním sloupci i varianty konkrétních péstebních opatření – technologií a to ve formě zkratky. Uvedené technologie jsou možné varianty v reakci na typ defektu. Nezohledňují však jeho vývojové stádium ani řadu dalších okolností. Nejedná se o přímou vazbu na defekt, ale o pomocné vodítko při výběru vhodné technologie z co nejširšího spektra. Detailní popis technologií je uveden *„Metodice péče o významné stromy“* v kapitolách 7 až 15. Vysvětlivky zkratk jsou na konci této přílohy seřazeny podle abecedního pořádku.

OBSAH - abecední seznam předdefinovaných defektů, symptomů a charakteristik

č.	Zkrat.	Obl.	Kat.	Defekty, symptomy, charakteristiky	Strana
1	BDO	A	III.	bazální dutina otevřená	20
2	BKZ	A	III.	nebezpečí zlomu kmene na bázi	21
3	BZH	A	III.	bazální hniloba	19
4	DKV	C	III.	defekt v kosterním větvení s vlivem na stabilitu	40
5	DRB	B	I.	defekt v místě štěpování (roubování, očkování) předpokládaný / viditelný	34
6	DRN	A	I.	významná konkurence travního drnu	16
7	DS	D	II.	doupný strom	66
8	DSV	C	I.	drobné suché větve (o průměru pod 50 mm)	49
9	DUA	B	II.	dutina diagnostikována akustickým tomografem	25
10	DUP	B	II.	dutina poklepem (jednoduše diagnostikována poklepem)	24
11	DUT	B	II.	otevřená dutina(y) ve kmeni	25
12	ERO	A	I.	obnažení kořenů erozí	11
13	FS	D	I.	fáze senescence stromu	64
14	HBH	D	I.	hnízdo bodavého hmyzu	74
15	HKP	A	II.	předpokládaná hniloba kořenů	9
16	HKV	C	III.	výrazná hniloba (či dokonce otevřené dutiny) v kosterních větvích	44
17	HKZ	A	III.	zjevná hniloba kořenů	10
18	HV	B	II.	hnilobný výtok	28
19	CHK	C	I.	chybějící kosterní větve (odlomené, odřezané)	43
20	CHS	D	I.	choroby a škůdci – specifikováno v poznámce	73
21	IKM	B	II.	infekce kmene	27
22	JML	D	I.	jmelí v koruně	75
23	KAM	B	I.	kambiální propad - růstové deprese	33
24	KAR	D	I.	podezření na karanténní či jinou závažnou chorobu či škůdce vyžadující rychlé řešení	74
25	KKP	A	I.	konflikt kořenů s překážkou (viditelný)	13
26	KMx	B	I.	vícekmene - X = počet kmenů (případně uvedeno v poznámce)	23
27	KON	D	I.	konfliktní strom (specifikováno v poznámce)	68
28	KOT	D	I.	kotvení nefunkční, poškozující	68
29	KPR	B	I.	kmen v konfliktu s překážkou	35
30	KPV	A	I.	jedinec z kořenových či pařezových výmladků	23
31	KSP	C	I.	koruna v konfliktu / kontaktu s překážkou	54

OBSAH - abecední seznam předdefinovaných defektů, symptomů a charakteristik

č.	Zkrat.	Obl.	Kat.	Defekty, symptomy, charakteristiky	Strana
32	KSS	C	I.	koruna v konfliktu se sousedním stromem či stromy	54
33	KVI	C	III.	kosterní větvení infikované	42
34	KVZ	C	I.	konkurenční větvení zdravé	40
35	MLS	B	III.	možnost lokálního selhání kmene	33
36	MRP	B	I.	mrazová prasklina	31
37	MRS	D	III.	mrtvý strom	60
38	NAK	B	III.	náklon kmene se symptomy možného selhání	36
39	NAL	D	I.	nálet – strom evidentně původem z náletu	70
40	NAS	B	II.	náklon kmene dosud bez viditelných symptomů možného selhání	36
41	NEK	B	I.	nekrózy	32
42	NEP	D	I.	nepřístupný strom – hodnocení není možné z bezprostřední blízkosti	76
43	NES	A	III.	symptomy nestabilního kořenového systému, možnost vývratu	12
44	NOS	D	I.	nedávno ošetřený strom	76
45	NPP	C	I.	nízký provozní profil koruny	39
46	NRR	B	I.	nezahojené / nezavalené rány po řezu nebo zlomu větví na kmeni	37
47	NUS	D	I.	nedávno uvolněný / odkrytý strom	67
48	NVK	B	I.	nepřiměřené vyvětvení koruny řezem	37
49	NVV	C	II.	nadměrná váha větví	44
50	NZR	C	I.	viditelné nezahojené / nezavalené rány po řezu (případně odlomení) větví v koruně	43
51	ODS	D	II.	odumírající/slábnoucí strom	62
52	ODV	C	I.	odírající se větve	48
53	OCH	D	I.	ochmet v koruně	75
54	OKP	A	I.	omezený kořenový prostor	15
55	OOK	C	I.	odumírání od obvodu koruny	55
56	PAS	D	I.	padlý strom	67
57	PBK	A	II.	poškození báze kmene	18
58	PHK	B	II.	předpokládaná hniloba kmene	26
59	PKM	A	II.	pravděpodobný pohyb v kořenové zóně v minulosti (např. částečný vývrát, sesuv)	11
60	PKN	A	II.	poškození kořenových náběhů	13
61	PKP	A	I.	poškození kořenů předpokládané	8
62	PKV	C	III.	velká mechanická poškození či praskliny na kosterních větvích	45

OBSAH - abecední seznam předdefinovaných defektů, symptomů a charakteristik

č.	Zkrat.	Obl.	Kat.	Defekty, symptomy, charakteristiky	Strana
63	PKZ	A	II.	poškození kořenů zjevné	7
64	PLB	A	III.	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevokazné houby na kořenech nebo bázi kmene	10
65	PLK	B	III.	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevokazné houby na kmeni	28
66	PLO	C	III.	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevokazné houby v koruně	45
67	PMB	A	I.	poškození (psí) močí na bázi kmene	21
68	POD	D	I.	Podpěra	72
69	POK	B	I.	povrchové poranění kmene	26
70	POP	D	I.	popínavá rostlina na stromě	70
71	PPK	A	II.	povrchové poškození kořenů (mechanické - např. sekačkami, ošlapem, pojezdem apod.)	9
72	PPV	C	II.	předpoklad pádu větví či jejich částí	50
73	PRE	B	II.	přeštíhlený strom (kmen)	38
74	PRK	C	II.	přeštíhlená koruna (kosterní větve)	52
75	PRY	B	I.	výron pryskyřice	29
76	PSV	C	III.	vysoká pravděpodobnost selhání (zlomu) kosterní větve	50
77	PZ	B	I.	praskliny (podélné) na kmeni zavalující se bez známek hniloby	30
78	RAK	D	I.	rakovinové nádory, útvary, léze	71
79	RBB	A	I.	roubovanec na bázi kmene (u země)	22
80	RBK	B	I.	roubovanec v korunce (výše na kmeni, nikoliv na bázi u země)	38
81	REA	B	I.	reakce stromu formou kompenzačního růstu	32
82	REx	C	I.	redukce koruny v minulosti o x % (řezem, nebo zlomem)	57
83	RHK	B	III.	rozsáhlá hniloba kmene	27
84	SEK	C	II.	přerostlá sekundární koruna	55
85	SEL	D	III.	možnost selhání stromu či jeho části	60
86	SK5	C	I.	sesazená koruna v minulosti o > 50% výšky	56
87	SKP	C	I.	sekundární koruna v "přirozeném habitu"	56
88	SKR	A	I.	škrtící kořeny	18
89	SKR	D	I.	zaškrcené vazby, úvazky, bandáž a jiné záměrně instalované objekty	69
90	SMY	B	III.	Smyková trhlina	30
91	SOL	D	I.	viditelné nebo předpokládané poškození posypovou solí	71
92	SPA	B	I.	poškození kmene korní spálou	31
93	SRU	C	I.	srůstající větve	48

OBSAH - abecední seznam předdefinovaných defektů, symptomů a charakteristik

č.	Zkrat.	Obl.	Kat.	Defekty, symptomy, charakteristiky	Strana
94	SSS	D	II.	strom ve špatném stavu / kondici	61
95	ST	D	I.	stříška instalovaná ve stromě	72
96	STA	A	I.	stáčeující se kořeny	17
97	STR	D	I.	strom ve zjevné stresové reakci	61
98	SVP	C	II.	velké suché větve či pahýly (s průměrem u větvení nad 50 mm)	49
99	SZV	C	II.	spontánní zlomy větví	47
100	TEZ	C	II.	Těžiště výrazně vychýlené	53
101	TF	D	I.	torzální fáze	63
102	TNP	C	I.	trvale nízký provozní profil	39
103	TOR	D	II.	torzo	64
104	TV	C	I.	"tlakové větvení" - ostré větvení se zarůstající kůrou	41
105	TVI	C	III.	Tlakové větvení se zarůstající kůrou – infikované	41
106	TVK	B	II.	tlakové větvení kmenů od země	24
107	TVP	C	III.	tlakové větvení se zarůstající kůrou – prasklé	42
108	TVR	D	I.	koruna zapěstovaná na tvarovací řez	73
109	VAN	D	I.	poškození vandalismem	63
110	VDDx	D	I.	vazba dynamická v dolní úrovni nad místem větvení - (x = počet ks)	57
111	VDHx	D	I.	vazba dynamická v horní úrovni nad místem větvení - (x = počet ks)	58
112	VDO	C	III.	větvenní dutina otevřená (s vlivem na stabilitu)	46
113	VET	D	II.	stromový veterán	65
114	VKN	A	I.	výrazné kořenové náběhy	17
115	VLE	D	III.	výletové (vletové) otvory od datlovitého ptactva	65
116	VN	C	I.	výmldnost nedostatečná	51
117	VNE	D	II.	vazba nevyhovující (nepřiměřeně napjatá, stará, poškozená, nefunkční ...)	59
118	VNK	C	I.	výrazně nesouměrná (asymetrická) koruna	52
119	VNT	C	I.	vysoko nasazené těžiště	53
120	VRP	B	II.	velké rány či praskliny na kmeni	29
121	VSDx	D	I.	vazba statická v dolní úrovni nad místem větvení - (x = počet ks)	58
122	VSHx	D	I.	vazba statická v horní úrovni nad místem větvení - (x = počet ks)	59
123	VV	C	I.	výmldnost velká (dostatečná)	51
124	VYA	A	I.	výkopová činnost v kořenové zóně aktuální	7

OBSAH - abecední seznam předdefinovaných defektů, symptomů a charakteristik

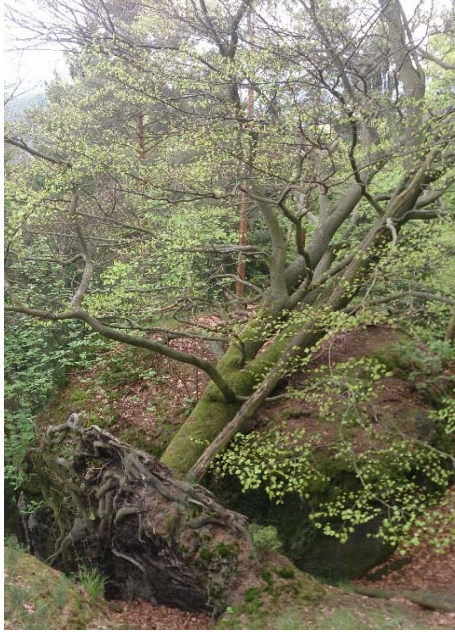
č.	Zkrat.	Obl.	Kat.	Defekty, symptomy, charakteristiky	Strana
125	VYB	A	I.	výmladky bazální	22
126	VYK	A	I.	výmladky kořenové	14
127	VYM	B	I.	výmladky kmenové	34
128	VYP	A	I.	výkopová činnost v kořenové zóně předpokládaná (v minulosti)	8
129	VYV	A	III.	vysoce pravděpodobná možnost vývratu	12
130	VZH	D	II.	výletové nebo závrtové otvory dřevokazného hmyzu	66
131	ZAR	D	I.	zarostlé objekty	69
132	ZBB	A	II.	zbytnělá báze kmene	19
133	ZBK	A	I.	zasypání báze kmene	20
134	ZHU	A	I.	výrazné zhutnění povrchu kořenového prostoru	15
135	ZIV	D	II.	poškození přírodním živlem	62
136	ZKV	C	II.	zlomy kosterních větví	46
137	ZPE	A	I.	zpevněná plocha o více jak 1/3 projekční plochy koruny	16
138	ZPK	B	III.	zlom primárního kmene	35
139	ZUT	A	I.	změna úrovně terénu (zvýšení/snížení)	14
140	ZZV	C	I.	zavěšená zlomená (či nalomená) větev	47
Abecední rejstřík zkratk technologí pěstebních opatření					77

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
VYA	výkopová činnost v kořenové zóně aktuální	<p>Viditelná aktuální výkopová činnost v kořenové zóně, bez ohledu na to, zda bylo zjištěno zasažení kořenů či ne. Jedná se o stav, kdy výkopové práce buď aktuálně probíhají, nebo byly akorát bezprostředně ukončeny (např. čerstvě zasypaný výkop, či nový zpevněný povrch po čerstvém výkopu).</p>		VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-ZDO VS-VPKZ VS-SSUB VS-PKZ VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
PKZ	poškození kořenů zjevné	<p>Mechanické poškození kosterních kořenů viditelné pouhým okem (překopané, přesekané, ulomené, odřené apod.). Nejčastěji se jedná o situace, kdy aktuálně probíhá nějaká výkopová činnost, v důsledku které je poškození kořenů viditelné. Může to být ale i případ, kdy poškození již vidět není (výkop je již zasypaný), ale hodnotitel toto poškození před zasypaním viděl, nebo je zdokumentované.</p>		VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-ZDO VS-VPKZ VS-SSUB VS-PKZ VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
VYP	výkopová činnost v kořenové zóně předpokládaná (v minulosti)	<p>Předpokládaná výkopová činnost, která mohla poškodit kořeny, bez ohledu na to, zda je zřejmé, jestli k poškození došlo nebo ne. Symptomy mohou být např. záplatované pruhy ve zpevněné ploše, evidentně nové zpevněné povrchy ukládané do lože (tzv. kufru), nově uložené obrubníky, ale i fotografie nebo ověřená informace, že se v minulosti došlo k výkopové činnosti v kořenové zóně.</p>		<p>VS-TVV VS-TP VS-TAH</p>
PKP	poškození kořenů předpokládané	<p>Předpoklad poškození kořenů na základě pozorovatelných příčin – např. nedávno provedená výkopová činnost, výrazné viditelné zhuštění, kontaminace půdy, zaplavení, výskyt plodnic hub vyskytujících se na kořenech následně po jejich mechanickém poškození (např. hnojník) a další.</p>		<p>VS-TVV VS-TP VS-TAH</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
PPK	<p>povrchové poškození kořenů (mechanické - např. sekačkami, ošlapem, pojezdem apod.)</p>	<p>Mechanické poškození povrchových kořenů, které vystupují na povrch. Příčinou je zejména ošlap, pojezd, oděr, poškození rotačními sekačkami apod.</p>		<p>VS-KO VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-OS VS-IPZ VS-IMP VS-OPK</p>
HKP	<p>předpokládaná hniloba kořenů</p>	<p>Předpoklad nástupu nebo postup hniloby kořenů na základě viditelných nebo zjištěných symptomů, které mohou mít vliv na ukotvení (stabilitu) stromu v půdě. Symptomy mohou být např.: výkopová činnost, při které byly poškozeny kořeny, hniloba na bázi kmene, která má předpokládané propojení i do podzemní části stromu, mohutné staré kmeny stromů, kterým v období pozdní dospělosti přirozeně odumírají např. kulovité kořeny, stromy s akusticky prokázanou dutinou kmene v těsně nad úrovni terénu a podobně.</p>		<p>VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-TOM VS-KPP VS-FP</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
HKZ	zjevná hniloba kořenů	Viditelná hniloba kosterních kořenů či kořenových náběhů, rozklad dřeva dřevními houbami.		VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-FP VS-KPP
PLB	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevokazné houby na kořenech nebo bázi kmene	Viditelné plodnice či jiné makroskopicky dobře identifikovatelné znaky dřevní houby v oblasti kořenů až po bázi kmene včetně. V poznámce se uvádí identifikace, (pokud je identifikovatelná, tak alespoň rod, nebo se uvede: „blíže nespecifikovaná plodnice“). Vhodné je také uvedení data výskytu a stav plodnice (např. čerstvá, stará, rozpadlá, vyschlá apod.).		VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-FP VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
ERO	obnažení kořenů erozí	<p>Obnažení kořenů (jednorázové, nebo dlouhodobé), ke kterému došlo odstraněním povrchových, humózních vrstev půdy. Nejčastěji se jedná o odplavování či sesuv ve svažitém terénu, nebo stromy vysazené na vyvýšených místech (kopečcích), ze kterých se postupem času odplavily vrchní vrstvy půdy. Může zahrnovat i případy podemletí tekoucí vodou (břehové porosty, záplavy apod.).</p>		<p>VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-KPP VS-OS VS-MUP VS-SSUB VS-VPKZ</p>
PKM	pravděpodobný pohyb v kořenové zóně v minulosti (např. částečný vývrát, sesuv)	<p>Čitelný jednorázový pohyb větší části kořenového systému v minulosti, který měl za následek zpřetrhání asimilačních i částečně kosterních kořenů, často i nepřírozené vychýlení těžiště. Tento pohyb nemusí mít viditelné následky v koruně jako je prosychání, či zmenšená plocha listů. S dlouhodobějším odstupem může být strom, obnovou kořenového systému, opět stabilizovaný.</p>		<p>VS-KPP VS-VPPB</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
NES	symptomy nestabilního kořenového systému, možnost vývratu	Zjevné nebezpečí (nebo již zaznamenané) selhání kořenového systému. Může se jednat jak o částečný vývrát, nebo takové viditelné poškození kořenů, u kterého je mechanické selhání logickým důsledkem (masivní redukce kořenů, masivní infekce kořenů agresivní dřevokaznou houbou apod.			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-VPPB VS-RS VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
VYV	vysoce pravděpodobná možnost vývratu	Reálný předpoklad vývratu stromu v důsledku selhání kosterních kořenů poškozených, rozkladem dřeva, nebo extrémní zátěží (např. extrémně vychýlené těžiště, působení větru, nesoudržná půda apod.). Pád je možné s vysokou mírou pravděpodobnosti předpokládat a je nutné jej řešit bezprostředně v případě, kdy ohrožuje cíle pádu.			VS-VPPB VS-RS VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
KKP	konflikt kořenů s překážkou (viditelný)	Viditelný trvalý konflikt kořenů s nějakou překážkou: buď omezující růst kořenů, zabraňující rozšíření kořenového prostoru, nebo naopak poškození způsobená kořeny na překážce (zdi budov, zídky, ploty, základy, obrubníky, zpevněné povrchy apod.)			VS-OZAR VS-IMP VS-OPK VS-OS VS-ZPPK VS-CH
PKN	poškození kořenových náběhů	Viditelné mechanické poškození přechodové části mezi kořeny a kmenem, případně povrchových kořenů v bezprostřední blízkosti kmene, v důsledku oděru, ošlapu, pojezdu, řezu či napadení chorobami a škůdci.			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-M VS-IMP VS-OPK

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
VYK	výmladky kořenové	<p>Výmladky vyrůstající z kořenů hodnoceného jedince, které je třeba řešit odstraněním. Zvláště pokud se jedná o výmladky z podnoží, nebo o výmladky na jedincích, kde je požadavek na udržení okolí kmene bez výmladků, je nutné jejich včasné a úplné odstranění až v místě jejich nasazení, tedy po odstranění půdy k místu jejich nasazení na kořen, ze kterého vyrůstají. Ne regulace kořenových výmladků může vést k jejich nekontrolovatelnému množení a neřešitelné situaci negativních účinků jejich růstu.</p>		<p>VS-OV VS-RV VS-OKM VS-OKS-x VS-PAR</p>
ZUT	změna úrovně terénu (zvýšení/snížení)	<p>Původní úroveň terénu v kořenové zóně byl viditelně plošně buď snížen (skryvkou nebo výkopovou činností) nebo naopak navýšen (zasypáním, plošným rozvrstvením). Tato změna může způsobit poškození kořenů či kořenových náběhů buď mechanicky, nebo sekundárně omezením výměny půdních plynů do míst, kde je pro kořeny důležitá. V závislosti na charakteru materiálu, způsobu rozvrstvení i době uložení může sekundárně dojít až k odumření celého jedince.</p>		<p>VS-OS VS-TPS VS-TP</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
ZHU	výrazné zhuštění povrchu kořenového prostoru	Nežádoucí či přímo škodlivé zhuštění půdy způsobené sešlapáním, pojezdem vozidel, vibracemi případně sesedáním nezhuštěného materiálu. Zhuštění značně omezuje příjem vody a výměnu půdních plynů.		VS-IMP VS-OPK VS-OS VS-TPS VS-MKZP VS-ZVK VS-MUP VS-VPS VS-VPB VS-PUI VS-VPKZ VS-ZPPK VS-SSUB VS-OPK
OKP	omezený kořenový prostor	Přirozený (předpokládaný v člověkem neovlivněných podmínkách) kořenový prostor omezen o více jak 1/3 předpokládaného objemu. Týká se především stromů v uličních stromořadích, ve zpevněných plochách s podzemními objekty, ale i na krajích velkých terénních předělů apod. Kořeny nemohou prokořenit celý kořenový prostor buď v důsledku mechanické překážky, nebo neprokořenitelného materiálu.		VS-OS VS-ZDO VS-ZRIS VS-VPB VS-PUI VS-VPKZ VS-ZPPK VS-SSUB VS-PKZ

Foto: archiv L. Praus

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
DRN	významná konkurence travního drnu	<p>Travnatý porost, který v kořenové zóně výrazně konkuruje v příjmu povrchové vody, která se tak pro kořeny stromu stává nedostupná. Travní porost se působí jako stresový faktor nedostatečným příjmem vody ať už dešťové, nebo z povrchové zálivky. Typicky se tento problém týká mladých nestabilizovaných výsadeb se zarostlou zálivkovou mísou nebo vrstvy mulče, nebo i u senescentních stromů.</p>			<p>VS-OTD VS-ZVK VS-MUP</p>
ZPE	zpevněná plocha o více jak 1/3 projekční plochy koruny	<p>Zpevněná plocha zabraňující průsaku srážkové vody a výměně půdních plynů, která zabírá více jak 1/3 projekční plochy koruny (půdorysu koruny promítnutého na povrch terénu), ohraničené její okapovou linií.</p>			<p>VS-OS VS-ZRIS VS-VPB VS-ZDO VS-ZPPK VS-PB VS-SSUB</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
VKN	výrazné kořenové náběhy	<p>Výrazné rozšíření báze kmene – přechodu mezi kmenem a kořenovým systémem těsně nad zemí - vyběhající do jednotlivých kosterních kořenů. Nemusí být vždy chápáno jako defekt. Výrazné kořenové náběhy mohou být druhovou charakteristikou, důsledkem mělké výsadby, ale i v minulosti sníženého terénu a následného obnažení kořenů, nebo naopak zasypání a vytvoření nových náhradních kořenů. Může se však jednat i o tvorbu tzv. reakčního dřeva, které je vystavené většímu namáhání např. V důsledku vnitřní hniloby kmene. Může se ale jednat i o reakci na odumírání živých pletiv kmene – vytváření tzv. deskovitých kořenových náběhů. Tento symptom je důležitou informací pro další sledování nebo diagnostiku.</p>		<p>VS-TP VS-TVV VS-TAH VS-TOM-K(x)</p>
STA	stáčejší se kořeny	<p>Kořeny stáčejší se kolem báze kmene, které dosud nezpůsobují zaškrcování vodivých cest, ale do budoucna mohou. Mohou být také indikátorem celkové deformace kořenového systému (tzv. květináčový efekt), který může i u jinak zdravého stromu způsobit vývrat v důsledku chabé distribuce kosterních kořenů z výsadbové jámy do okolního půdního horizontu, ať už v důsledku deformace kořenů při pěstování ve školce, nebo velkou rozdílností kvality substrátu v jámě a v půdě na stanovišti.</p>		<p>VS-KO</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
SKR	škrťící kořeny	<p>Kořeny stáčeující se kolem báze kmene, které již způsobují zaškrcování vodivých cest. Mohou být důvodem odumírání některých partií koruny, v důsledku utlačování a omezování transpiračního proudu. Mohou být indikátorem celkové deformace kořenového systému (tzv. květináčový efekt), který může i u zcela zdravého stromu způsobit vývrat v důsledku chabé distribuce kosterních kořenů z výsadbové jámy do okolního půdního horizontu ať už v důsledku deformace kořenů při pěstování ve školce, nebo velkou rozdílností kvality substrátu a okolní půdy daného stanoviště.</p>		VS-OZAR VS-KO
PBK	poškození báze kmene	<p>Viditelné povrchové mechanické poškození báze kmene v důsledku oděru, nevhodného řezu nebo infekce.</p>		VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-TOM-K(x) VS-IMP VS-OPK

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
BZH	bazální hniloba	Viditelná, nebo snadno ověřitelná (např. poklepem, či zasunutím sondy) hniloba na bázi kmene. Bázi kmene je myšlena oblast (na úrovni země a těsně nad úrovní), která je zodpovědná za přenášení napětí mezi nadzemní částí stromu (kmen a koruna) a podzemní částí (kořenová soustava). U stromů s mohutným kmenem či výraznými kořenovými náběhy, může tato zájmová oblast vystupovat až do výšky kmene ve výčetní výšce 1,3 m nad úrovní terénu.			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-TOM-K(x) VS-VPPB VS-KPP
ZBB	zbytnělá báze kmene	Nepřirozeně zbytnělá (ztloustlá) báze kmene, včetně případných kořenových náběhů, následkem reakce na ať už předpokládanou nebo identifikovanou hnilobu. Příkladem může být lahvovitě zbytnění dolní části kmene smrku v důsledku infekce václavkou, nebo masivní kořenové náběhy u topolů, která jsou na bázi duté apod.			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-TOM-K(x)

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
ZBK	zasypání báze kmene	Evidentní zasypání báze kmene různými materiály ať už aktuální, nebo staršího původu. U dlouhodobějšího zasypání může být již vytvořen i náhradní kořenový systém nebo malé kořínky.		VS-TVV VS-OS
BDO	bazální dutina otevřená	Otevřená dutina na bázi kmene, která může mít vliv na stabilitu stromu. Jedná se o dutiny, které oslabují kmen v místě přechodu do kořenového systému, kde se sbíhají zatížení z celé koruny a kmene, selhání znamená pád celého stromu. Nemusí jít nutně o stav, který implikuje mechanické selhání. Může jít např. i o dlouhodobě se vyvíjející dutinu, na kterou je strom již adaptován, nebo byl stabilizován řezem. Pro posouzení vlivu dutiny je často potřebný přístrojový test a zátěžová analýza.		VS-TVV VS-TAH VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
BKZ	nebezpečí zlomu kmene na bázi	<p>Stav, kdy je báze kmene natolik oslabená, že může dojít k mechanickému selhání (zlomu), přímo v místě přechodu kmene a kořenového systému. Nejedná se o typický zlom kmene, kdy zůstane jeho spodní část, ani o vývrát, kdy dojde k vytržení z kořenů. Nejčastěji je tento stav vyvolán působením dřevních hub, které bázi kmene a horní část kořenů napadají (např. lesklokorka, dřevomor, šupinovka, václavka, vějířovec a další.).</p> <p>Při diagnostice např. akustickým tomografem může kmen na bázi vykazovat zásadní narušení hnilobou, o něco málo výše se však hniloba již projevovat nemusí.</p>		VS-TVV VS-TAH VS-FP VS-VPPB VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
PMB	poškození (psí) močí na bázi kmene	<p>Viditelná silná kontaminace báze kmene a jejího bezprostředního okolí způsobená opakovaným psím močením. Na kůře se objevují bílé povlaky vysrážených solí, půda v bezprostřední blízkosti báze bývá zcela bez jakéhokoliv bylinného porostu. Při bližším ohledání povrch je cítit čpavkový zápach. Velmi intenzivní kontaminace půdy a povrchu kmene může vést až k viditelnému snižování vitality.</p>		VS-TPS VS-OS VS-VPKZ VS-IPZ

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
RBB	roubovanec na bázi kmene (u země)	Viditelné místo roubování (štepování) na podnoží na bázi kmene, nebo těsně nad zemí. Kmen je již tvořen ušlechtilou částí.			VS-TVV VS-TAH VS-OV
VYB	výmladky bazální	Výskyt většího množství výmladků (proventálních výhonů) vyrůstajících z báze kmene, které je již třeba řešit odstraněním nebo alespoň redukcí. Zvláště pokud se jedná o výmladky z podnoží, nebo o výmladky na jedincích, kde je požadavek na udržení kmene bez výmladků, je nutné jejich včasné odstranění v čase a místě vhodnou technologií a technikou řezu, která zamezí nežádoucímu bujení nových výmladků.			VS-OV VS-SPV

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
KPV	jedinec z kořenových či pařezových výmladků	<p>Jedinec, který je s jistotou nebo vysokou pravděpodobností zapěstován či spontánně vyrostlý z pařezových výmladků. Podle místa nasazení a způsobu růstu nové kmeny mohou, ale nemusí, mít sklon k mechanickému selhání.</p>			<p>VS-OKM VS-RV VS-RZ VS-PAR</p>
KMx	vícekmen - X = počet kmenů (případně uvedeno v poznámce)	<p>Strom, který se větví u země nebo nízko nad ní do několika samostatných kmenů (počet uveden indexem nebo poznámkou), které však mají zřetelné samostatné kořenové náběhy, nebo viditelné propojení na kořenový systém. Obvykle se jedná o stromy, u nichž se dají změřit samostatné jednotlivé obvody ve výčetní výšce 1,3 m. Může se jednat o přerostlé pařezové výmladky, v raném stádiu k zemi sesazené kmínky, nebo těsně u sebe rostoucí jedince, které od sebe již nelze odlišit.</p>			<p>VS-OKM VS-VDH(x/ kN) VS-VDH(x/ kN)</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
TVK	tlakové větvení kmenů od země	<p>Strom tvořený dvěma a více kmeny, které se větví pod úrovní 1,3 m (viz zkratka KMx), které vzájemně svírají ostrý úhel tak, že postupným tloustnutím se kmeny dotýkají a v místech kontaktu dochází k zarůstání kůry nebo i částečným srůstům.</p>		<p>VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-VDH(x/ kN) VS-VDH(x/ kN) VS-VDD(x/kN) VS-VSV(x/ kN) VS-VSP(x/ kN)</p>
DUP	dutina poklepem (jednoduše diagnostikována poklepem)	<p>Dutina blíže neznámého rozsahu a významu, která není viditelná pouhým okem, avšak je snadno diagnostikovatelná poklepem jednoduchým nástrojem (např. inspekčním kladívkem).</p>		<p>VS-TVV VS-TOM-K(x) VS-FP</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
DUA	dutina diagnostikována akustickým tomografem	Dutina, nebo významné narušení (praskliny, hniloba) dřeva diagnostikována akustickým tomografem. Rozsah poškození musí být prokázán a interpretován protokolem z výsledků měření.			VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-VPPB VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
DUT	otevřená dutina(y) ve kmeni	Vizuálně patrná (nebo zasunutím jednoduché sondy ověřitelná) dutina(y) ve kmeni jako důsledek po odlomených větvích, řezných ránách, mechanickém poškození nebo jádrové hnilobě. Okraje dutin mohou "kalusovat" (tvořit ránové dřevo), avšak jejich zacelení je již nereálné.			VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-KPP VS-KZ VS-FP VS-OP VS-CP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
POK	povrchové poranění kmene	<p>Plošná povrchová poranění kmene způsobená např. mechanickým poraněním (oděrem), ale i korní spálou, mrazem, dřevními houbami (např. klanolístka Schizophyllum) apod., zejména poté, co kůra přestane plnit svou ochrannou funkci.</p>			<p>VS-KO VS-ZZ VS-OK</p>
PHK	předpokládaná hniloba kmene	<p>Předpoklad vnitřní hniloby kmene na základě zřejmých symptomů – velké řezné rány s pokročilou infekcí v ochranné zóně větve, mechanická poškození ve fázích zřejmého průniku infekce do kmene, praskliny, patologické deformace kmene, velké suché či silně infikované kosterní větve (či pahýly), hniloba kořenů či báze kmene s předpokladem jejího průniku do kmene, apod.</p>			<p>VS-FP VS-TOM-K(x) VS-TAH</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
IKM	infekce kmene	<p>Zjevná infekce dřeva v důsledku mechanických poranění řezem, zlomy, oděrem, prasklinami nebo nekrotami, infekce je viditelná, postupuje nebo je v rané fázi. Často se jedná o odumřelé, ale zatím mechanicky pevné dřevo. Vizually hodnoceno nemusí pro strom zatím znamenat vážné narušení mechanické stability, je však třeba další průběžné sledování vývoje tohoto defektu.</p>		<p>VS-TVV VS-FP VS-TOM-K(x) VS-TAH</p>
RHK	rozsáhlá hniloba kmene	<p>Viditelný rozklad dřeva ve druhé a třetí fázi rozkladu, které má již vliv na životnost a stabilitu stromu. (vyhívající rány, dutiny, hniloba pronikající do dalších partií kmene či kosterních větví, jednotlivá ložiska hnilob se mohou propojovat apod.). Z hlediska hodnocení zdravotního stavu a stability se často jedná o stupně 4 a 5.</p>		<p>VS-TAH VS-FP VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
PLK	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevokazné houby na kmeni	Viditelné plodnice či jiné makroskopicky dobře identifikovatelné znaky dřevokazné či jiné houby v oblasti kmene. V poznámce se uvede identifikace, (pokud je identifikovatelná, alespoň rod, nebo se uvede: „blíže nespecifikovaná plodnice“).			VS-TOM-K(x) VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-FP VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
HV	hnilobný výtok	Výron hnilobné (někdy i kvasící a zapáchající) tekutiny, signalizující rozklad dřeva (jak s přístupem, tak bez přístupu vzduchu). Může vytékat i ze zdánlivě zavalené rány, avšak výtok signalizuje, že nedošlo k úplnému zhojení. V kombinaci s defekty kmene a větvení může znamenat vážné riziko mechanického selhání. Výtok výrazně nezapáchající tekutiny z různých částí kmene, která má zpravidla původ ve srážkové vodě, zatékající do kmene a jeho dutin, nemusí představovat tak vážný problém.			VS-TOM-K(x) VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-FP VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
PRY	výron pryskyřice	Výron pryskyřice (nejčastěji na kmeni) u jehličnatých stromů, buď v důsledku mechanického poškození, nebo působením chorob a škůdců.			VS-TVV VS-FE VS-MH VS-CHP VS-MII VS-KO
VRP	velké rány či praskliny na kmeni	Velké nezahojené rány různého původu, které mají alespoň v jednom směru větší délku než 10 cm, které mají malou pravděpodobnost zahojení, nebo vysokou pravděpodobnost postupující infekce a hniloby kmene. Otevřené rány, praskliny či zlomy, které zasahují hluboko do kmene, často již s patrnou nebo opodstatněně očekávanou hnilobou.			VS-TOM-K(x) VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-OK VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
PZ	praskliny (podélné) na kmeni zavalující se bez známek hniloby	Zavalující se podélné praskliny, či praskliny již zavalené, bez viditelných známek hniloby a bez zjevně identifikovatelné příčiny.			VS-TVV VS-TOM-K(x) VS-TAH
SMY	Smyková trhлина	Prasklina vyvolaná neúnosným smykovým napětím zpravidla ve středu kmene či kosterní větve, v důsledku působení dvou protichůdných sil paralelně se středovou osou. Většinou je patrná na obou stranách kmene či větve a je závažným defektem způsobujícím narušení mechanické stability stromu.			VS-KPP VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
MRP	mrazová prasklina	<p>Čerstvá nebo stará (zavalující) prasklina na kmeni s vysokou pravděpodobností vzniklou mrazem, nebo velkými (denními a nočními) teplotními rozdíly povrchu kmene v zimním období, které způsobily praskliny. Praskliny mohou být orientovány ve směru k převládajícímu směru slunečního záření v zimním období.</p>		<p>VS-KO VS-TVV VS-TAH</p>
SPA	poškození kmene korní spálou	<p>Viditelná poranění jako „puchýřky“, otevřené ranky, rozsáhlé praskliny či velká plošná poškození kůry vyvolané vysokými teplotami a intenzivním slunečním zářením, nejčastěji na dřevinách s hladkou kůrou. Náhlá změna expozice a intenzivní zahřátí způsobuje odumření kůry na osluněných partiích ze strany převládajícího slunečního svitu. U mladých stromů a výsadeb se poškození vyskytuje na bázi a v dolních partiích kmene. Po odumření kůry dřevo dále praská a vyhnívá. Častější je poškození u starších stromů po náhlé změně stanovištních podmínek, nebo u převislých kultivarů v horních partiích na větvích vystavených přímému slunečnímu záření. Pokud se praskliny vyskytují převážně na spodních partiích kmene, či na bázi může jít o poškození mrazem.</p>		<p>VS-OK VS-KO</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
NEK	nekrózy	Nekrotická poranění (plošné odumírání živých pletiv) často bakteriálního původu.		VS-TVV VS-FP VS-CHP VS-MII
REA	reakce stromu formou kompenzačního růstu	Známky kompenzačního růstu (zejména na kmeni, na jeho bázi či v kosterním větvení), v důsledku reakce na jednostrannou nadměrnou zátěž, nebo mechanický defekt nosných částí stromu. Bývá jedním z projevů samostabilizačních procesů. Pro podporu zachování stromu lze použít další podpůrné stabilizační zásahy (např. redukce či vazby apod.), přičemž však lze počítat s tím, že si strom částečně pomáhá sám.		VS-TVV VS-RLLR VS-SSK VS-ROV VS-ROC VS-VDH(x)kN VS-VDD(x)kN

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
KAM	kambiální propad - růstové deprese	<p>Místa s viditelnou stagnací růstu (tloušťnutí) kmene, nejčastěji v důsledku omezení růstu či dokonce odumření kambia. Na kmene se projevuje podélnými propady v přirozeném tvaru kmene, avšak normálně kryté kůrou, vizuálně nevykazující známky infekce, hniloby, či jiného poškození.</p>			<p>VS-TVV VS-TOM-K(x) VS-TAH</p>
MLS	možnost lokálního selhání kmene	<p>Mechanické poškození, či oslabení kmene v rozsahu, ve kterém lze předvídat jeho mechanické selhání (zlom nebo krut). Příčinou jsou zpravidla rozsáhlé hniloby zasahující hluboko do kmene v horizontálním směru, výrazně oslabená zbytková stěna dutých kmenů, masivní napadení dřevokaznými houbami apod.</p>			<p>VS-TVV VS-TOM-K(x) VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-VPPB VS-KPP</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
VYM	výmladky kmenové	<p>Výmladky vyrůstající z kmene, které je třeba řešit odstraněním nebo selekcí. Zvláště pokud se jedná o výmladky z podnoží (u roubovanců v korunce), nebo o výmladky na jedincích, kde je požadavek na udržení kmene bez výmladků (např. v místech se silničním provozem). Pro zamezení opakovaného růstu výmladků v jednom místě je nutné jejich včasné a úplné odstranění až v místě jejich nasazení, včetně náběhů s bazálními pupeny. Neregulace a nesprávné odstranění kmenových výmladků (u některých taxonů) může vést ke jejich nekontrolovatelnému množení a tvorbě nežádoucích boulí - zduřenin na kmeni, obrůstajících dalšími a dalšími výmladky, které již není možné odstranit z důvodu velkého průměru potenciální rány po odstranění celé "boule".</p>			VS-OV VS-SPV
DRB	defekt v místě štěpování (roubování, očkování) předpokládaný / viditelný	<p>Zjevný, nebo na základě indicií předpokládaný, defekt v místa roubování – mechanické poškození, infekce, hniloba nebo špatná afinita (přilnavost, srůst) podnože a ušlechtilé části (roubu či očka) s možným negativním vlivem na stabilitu.</p>			VS-TVV VS-TOM-K(x) VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
ZPK	zlom primárního kmene	<p>Strom s úplně zlomeným nebo zcela zásadně zlomem poškozeným kmenem. Zůstává torzo, nebo se už jen odstraňuje zbylá část kmene. Nejčastěji jde o stav po poškození přírodním živlem, následky nehod, nebo u mladých stromů o vandalismus.</p>		VS-KPP VS-ST
KPR	kmen v konfliktu s překážkou	<p>Viditelný trvalý konflikt kmene s nějakou překážkou: buď omezující růst kmene, (zabraňující jeho tloušťnutí, nebo zarůstání nějakého objektu), nebo naopak poškození způsobená kmenem na překážce (zdi budov, zídky, ploty, zábradlí, konstrukce staveb apod.).</p>		VS-OZAR

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
NAK	náklon kmene se symptomy možného selhání	Náklon kmene způsobený vlivy negativně ovlivňující stabilitu celého stromu. Zpravidla se jedná o následky poškození kořenů, (náklon způsobený částečným selháním kořenového systému), nebo jinými vlivy (jako např. vysoko nebo výrazně excentricky nasazené těžiště, nebo nedávné odkrytí stromu ze strany, ze které mu konkuroval a zároveň ho chránil jiný strom či objekt, a nyní zůstal sám vykloněný. Obvykle se netýká náklonů způsobených dlouhodobým konkurenčním bojem o světlo, nebo stromů, jejichž vrchol (hlavní osa) se dlouhodobě šavlovitě vrací do svislé polohy. U nepřirozených náklonů nebývá průměr kmene ve směru náklonu větší než ve směru na něj kolmém.		VS-TVV VS-TAH VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-ROS VS-RS VS-KPP
NAS	náklon kmene dosud bez viditelných symptomů možného selhání	Přirozený náklon kmene způsobený nejčastěji dlouhodobým konkurenčním bojem o světlo, na který se dlouhodobě adaptoval svými růstovými mechanismy. Vrchol (hlavní osa) se dlouhodobě šavlovitě vyrovnává do svislé polohy. Průměr kmene je v takových případech obvykle větší ve směru náklonu než ve směru kolmém.		VS-TVV VS-TAH VS-RLLR VS-ROV VS-ROS

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
NRR	nezahojené / nezavalené rány po řezu nebo zlomu větví na kmeni	<p>Nezahojené (nezavalené) velké řezné rány, nebo velké množství ran, nebo těsná blízkost řezných ran na kmeni, po odříznutých (zpravidla kosterních) větvích, u kterých je špatná prognóza úplného zahojení nebo zavalení. Rány tohoto rozsahu jsou často příčinou průniku infekce do kmene, rozkladu dřeva, případně vzniku dutin. Obecně se jedná se o rány po řezu větví na kmeni o průměrech větších než 5 až 10 cm (rozdíl u taxonů dle schopnosti kompartmentalizace - viz seznam taxonů dle schopnosti kompartmentalizace ve Standardu péče o přírodu a krajinu SPPK A02 002 Řez stromů), u kterých se dá důvodně přepokládat problémové hojení.</p>			VS-TOM-V(x) VS-TOM-K(x)
NVK	nepřiměřené vyvětvení koruny řezem	<p>Nepřiměřené a nepřírozené vyzvednutí (vyvětvení) koruny (jejího těžiště) v důsledku řezu živých větví. Disproporce mezi výškou kmene a výškou koruny může vést až k mechanickému selhání nebo k narušení hormonální a energetické bilance stromu.</p>			VS-TVV VS-TAH VS-ROS VS-UKP+

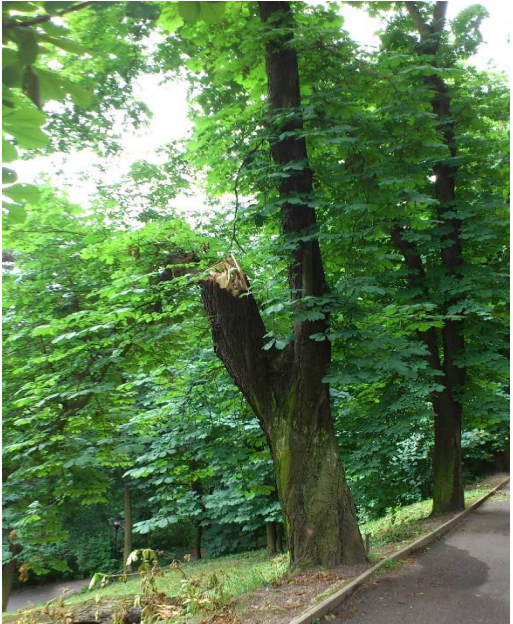
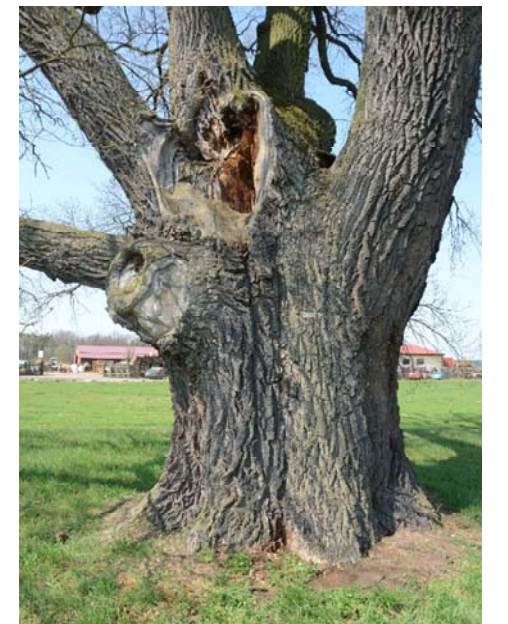
Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
PRE	přeštíhlený strom (kmen)	<p>Přeštíhlení kmene je stav, kdy je narušen poměr mezi výškou a průměrem kmene. Výška je příliš velká (nebo průměr příliš malý), nejčastěji v důsledku konkurenčního boje o světlo, nebo nepřiměřeným vyvětvením. Poměr výšky k tloušťce kmene je definován tzv. Štíhlostním koeficientem vypočteným podílem celkové výšky stromu (H) v metrech a tloušťky kmene (D) v metrech. Pokud je výsledek $H/D < 50$ = stabilní, $H/D \geq 50$ přeštíhlený s rizikem spontánního zlomu. Optimální hodnota $H/D = 30$ a méně. Přeštíhlený kmen se zjišťuje buď výpočtem, nebo pozorováním a kvalifikovaným dohadem. Vytáhlý vzrůst, vysoké těžiště a nedostatečná tloušťka může způsobit zlom kmene, zvláště pokud je vystaven zátěžovým vlivům počasí.</p>		<p>VS-KPP VS-ROS VS-UKP+</p>
RBK	roubovanec v korunce (výše na kmeni, nikoliv na bázi u země)	<p>Viditelné místo roubování (štepování) na kmen v místě nasazení koruny. Kmen je tvořen pouze podnoží, koruna pak ušlechtilou částí (typicky např. Sakury).</p>		

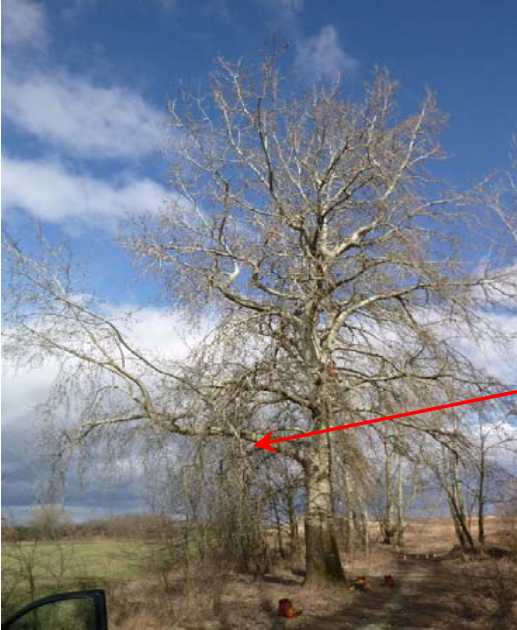

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
NPP	nízký provozní profil koruny	Větve (eventuálně i kmen) zasahující do požadovaných podchodných, podjezdných, či jiných provozních profilů, nebo do požadovaného volného profilu koruny.			VS-RLPV
TNP	trvale nízký provozní profil	Část stromu (kmene nebo kosterních větví), které jsou v trvalém konfliktu s požadovaným nebo normovaným provozním profilem. Konflikt je již viditelný a není jej možné odstranit běžnými technologiemi bez trvalého poškození stromu. Např. kmen stromu vykloněný nad silnici, který je opakovaně odírán projíždějícími vozidly, jelikož zasahuje do jejich provozního profilu. Řešením tohoto konfliktu je buď změna provozu, zvláštní ochrana nebo odstranění stromu.			VS-KPP VS-IMP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
KVZ	konkurenční větvení zdravé	Konkurenční větvení dvou nebo více os (větví s podobnou růstovou dominancí) svírající buď sedlovité větvení s vystupujícím korním hřebínkem, nebo ostré větvení se zarůstající kůrou bez zjevné infekce či hniloby.		VS-RV VS-RZ VS-RLLR VS-VDH(x)kN VS-BPR
DKV	defekt v kosterním větvení s vlivem na stabilitu	Závažný defekt v místě hlavního kosterního větvení, který již má, nebo v dohledné době může mít podstatný vliv na stabilitu jedince. Zejména nebezpečí rozlomení, či odlomení významné části koruny. Jedná se především o infekce, hniloby, dutiny, rakovinné útvary, velká mechanická poškození, následky odlomených větví, praskliny apod.		VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-VDH(x)kN VS-VDD(x)kN VS-VSV(x)kN VS-VSP(x)kN VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
TV	"tlakové větvení" - ostré větvení se zarůstající kůrou	<p>Ostré větvení dvou či více větví, svírajících ostrý úhel nasazení, ve kterém již zarůstá kůra, avšak dosud bez známek infekce dřeva. Může se jednat o kosterní větvení na kmeni, větvení kosterních větví i větví různých řádů, kde kůra obvykle tvoří překážku pevnému srůstu větví. S narůstající délkou větví, jejich hmotností a rozsahem i polohou zarůstání kůry, se může stát příčinou mechanického selhání - odlomení dílčí větve, nebo úplného rozlomení celého větvení. V časných fázích těchto „tlakových větvení“ je vhodné jednu z větví buď úplně odstranit, nebo výrazně potlačit, aby nedocházelo k dalšímu narůstání defektního spojení a jeho nežádoucí zátěži.</p>			<p>VS-RV VS-RZ VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-VDH(x)kN VS-VDD(x)kN VS-VSV(x)kN VS-VSP(x)kN</p>
TVI	Tlakové větvení se zarůstající kůrou – infikované	<p>Ostré větvení (větvení v ostrém úhlu nasazení) se zarůstající kůrou s viditelnými místy vstupu infekce. Například dutina těsně nad či pod větvením, velké řezné rány v blízkosti větvení, bakteriální výtok apod. Infikované tlakové větvení lze jen velmi obtížně stabilizovat, a proto bývá často důvodem k pokácení stromu z bezpečnostních důvodů, nebo se musí přistoupit k razantním stabilizačním zásahům přesahujícím svým rozsahem běžně používané technologické postupy (např. hluboké sesazení koruny).</p>			<p>VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-SSK VS-VDH(x)kN VS-VDD(x)kN VS-VSV(x)kN VS-VSP(x)kN VS-KPP</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
KVI	kosterní větvení infikované	<p>Hlavní větvení dvou nebo více os (kosterních větví často s podobnou růstovou dominancí) z kmene, svírající buď sedlovité větvení s vystupujícím korním hřebínkem, nebo ostré větvení se zarůstající kůrou, s infikovaným místem (nebo přímo hnilobou) v místě jejich vzájemného napojení. Mohou to být např. viditelná místa vstupu infekce po odřezaných větvích, mechanická poškození v blízkosti větvení, identifikovaná vnitřní hniloba (například dutina těsně nad, nebo pod větvením, velké řezné rány v blízkosti větvení, hnilobný výtok z místa větvení apod.).</p>			VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-VDH(x)kN VS-VDD(x)kN VS-VSV(x)kN VS-VSP(x)kN VS-KPP
TVP	tlakové větvení se zarůstající kůrou – prasklé	<p>Rozlomení v defektním tlakovém větvení (viz defekt zkratka TV) se zarůstající kůrou. Opětovné spojení je prakticky nemožné, stabilizace vazbou se až na výjimky neprovádí. Jedná se o velmi labilní až havarijní stav. Tento stav je v naprosté většině případů důvodem k okamžitému pokácení dřeviny z provozně bezpečnostních důvodů.</p>			VS-KPP VS-RS VS-ST VS-VSV VS-VSP VS-VPPB

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
NZR	viditelné nezahojené / nezavalené rány po řezu (případně odlomení) větví v koruně	Čerstvé i staré rány v koruně po řezu, nebo odlomení větví, se špatnou prognózou zahojení nebo zavalení. Rány jsou buď čerstvé, nebo jsou v procesu "kalusování" či překrývání ránovým dřevem, avšak s vysokou pravděpodobností toho, že se již nikdy úplně nezahojí.	 	VS-RZ VS-RLLR VS-BPR
CHK	chybějící kosterní větve (odlomené, odřezané)	Viditelné narušení, nebo deformace předpokládaného ideálního tvaru koruny v důsledku absence kosterních větví, jejichž ztráta může mít přirozené nebo i antropogenní příčiny. Nejčastěji jde o viditelné velké rány, případně pahýly, po odřezaných či odlomených kosterních větvích.	 	VS-RLLR VS-ROS VS-ROC VS-ROC VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
NVV	nadměrná váha větví	Dlouhé, často vodorovně postavené, větve, jejichž váha (zejména v koncových částech) může, s prodlužující se vzdáleností od větevního nasazení, způsobit zlom samovolně, nebo pod vlivem podmínek počasí (větru, deště, sněhu, ledu či mrazu).			VS-RLLR VS-ROC VS-ROS VS-VDH(x)KN
HKV	výrazná hniloba (či dokonce otevřené dutiny) v kosterních větvích	viditelné vstupní brány infekce a rozklad dřeva (vyhřívající rány, dutiny, hniloba pronikající do dalších partií kosterních větví, jednotlivá ložiska hnilob se mohou propojovat apod.			VS-RLLR VS-ROC VS-ROS VS-VDH(x)KN

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
PLO	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevokazné houby v koruně	Viditelné plodnice či jiné makroskopicky dobře identifikovatelné znaky dřevokazné či jiné houby v oblasti koruny, především na kosterních větvích. V poznámce se uvede identifikace, (pokud je identifikovatelná, alespoň rod, nebo se uvede: „blíže nespecifikovaná plodnice nebo symptomy tlení“).		VS-TVV VS-FP VS-RLLR VS-ROC VS-KPP
PKV	velká mechanická poškození či praskliny na kosterních větvích	Velká mechanická poškození kosterních větví s předpokládaným vlivem na stabilitu. Např. rány po řezu či zlomu, které mají malou pravděpodobnost zahojení a vliv na stabilitu, praskliny, otevřené vyhnívající rány, počínající dutiny.		VS-TVV VS-FP VS-RLLR VS-ROC VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
VDO	větvní dutina otevřená (s vlivem na stabilitu)	<p>Otevřená dutina v kosterních větvích, nebo na prodloužené ose kmene, která svým rozsahem a proporcemi již má vliv na stabilitu stromu. Typicky se jedná o dutinu, která oslabuje mechanickou stabilitu v místě namáhání při zátěži stromu větrem (větev má malou tzv. zbytkovou stěnu). Nemusí však jít nutně o stav, který predikuje mechanické selhání. Může jít např. i o dlouhodobě se vyvíjející dutinu, na kterou je strom již adaptován, nebo byl stabilizován řezem.</p>		VS-RLLR VS-ROC VS-VDH(x) VS-KPP
ZKV	zlomy kosterních větví	<p>Odlomené a zlomené kosterní větve v rozsahu, který má již vliv na celkový habitus stromu s potenciálem zlomu dalších větví.</p>		VS-RLLR VS-ROC VS-ROS VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
SZV	spontánní zlomy větví	<p>Spontánně se odlamující se větve (i menších průměrů), nebo potenciální nebezpeční jejich odlomení i bez nutné příčiny výkyvů počasí (vítr, sníh, déšť, námraza apod.) či defektů. Týká se především dřevin s křehkým dřevem, přeštíhlenými větvemi olistěných až na letní zlomy větví za horkého počasí na které trpí zejména duby a buky. (V angličtině je tento jev označován jako "Sudden drop effect"). Tyto zlomy nastávají i bez indikace jiného symptomu jako např. infekce dřeva, hniloba, praskliny apod. Tento stav v případě nutnosti zajištění provozní bezpečnosti zpravidla vyžaduje lokální odlehčení takových větví, nebo i celkovou obvodovou redukci.</p>		VS-RLLR VS-ROC VS-ROS VS-VDH(x) VS-KPP
ZZV	zavěšená zlomená (či nalomená) větev	<p>Nalomené či odlomená a zavěšená větev či větve v koruně. Větve, které mohou samovolně spadnout.</p>		VS-RB VS-RZ VS-RLLR

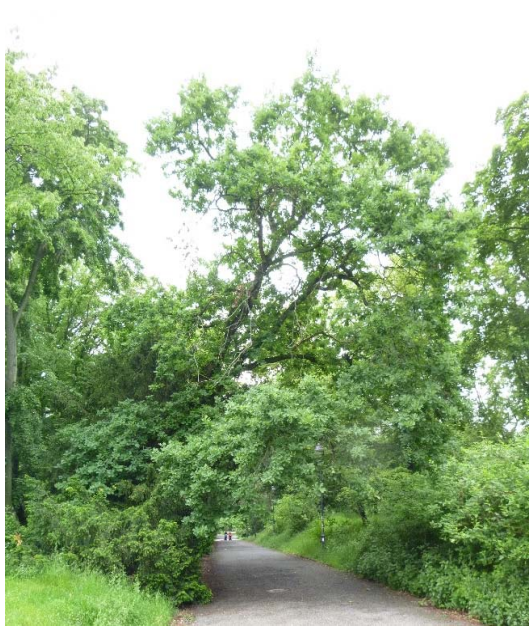
Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
ODV	odírající se větve	<p>Mechanické poškození větví způsobené vzájemným kontaktem. Způsobené poškození může vést v důsledku až k jejich mechanickému selhání. Pokud je to možné, je vhodné preventivním odlehčením (řezem) předejít dalšímu oděru, případně některou z větví odstranit.</p>			<p>VS-RZ VS-RB VS-RLLR</p>
SRU	srůstající větve	<p>Lokální srůsty větví (větve se už v místě srůstu nepohybují), většinou nepředstavují vážnější nebezpečí mechanického selhání. Za určitých okolností mohou způsobit i mechanické zpevnění koruny (např. spojení dvou kosterních větví srůstem menších větví jako přírodní vazbou). Tyto srůsty se zpravidla neodstraňují.</p>			<p>VS-RZ VS-BPR</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
SVP	velké suché větve či pahýly (s průměrem u větvení nad 50 mm)	<p>Přítomnost velkých suchých větví či pahýlů o průměru nad 50 mm. Tento stav z hlediska provozní bezpečnosti vyžaduje zásah, nejčastěji bezpečnostní řez. V místech, kde je malý požadavek zajištění provozní bezpečnosti lze stabilní suché větve nad 50 mm tolerovat, případně více stabilizovat jejich odlehčením.</p>			VS-RB VS-RZ VS-OSVP
DSV	drobné suché větve (o průměru pod 50 mm)	<p>Přítomnost suchých větví či pahýlů o průměru pod 50 mm. V místech s výskytem závažných cílů potenciálního pádu mohou i tyto větve představovat nebezpečí újmy na zdraví, či škodu na majetku. Takový stav z hlediska provozní bezpečnosti vyžaduje zásah, nejčastěji bezpečnostní řez. V místech, kde je malý požadavek zajištění provozní bezpečnosti lze suché větve pod 50 mm tolerovat. To se může týkat i jen určitých částí koruny, která zasahuje nad místo, kde nejsou závažné cíle pádu (např. hustý porost jiných dřevin).</p>			VS-OSVP VS-RZ

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
PPV	předpoklad pádu větví či jejich částí	<p>Opodstatněný předpoklad, nebo již vizuálně patrný stav, pádu větví na základě zjištěných symptomů či defektů: hniloby v nosných částech větví, růstové defekty – zejména přeštíhlení, přirozená křehkost dřeva charakteristická pro daný druh, nadměrná váha větví, aktuální nebo již dřívější zlomy větví, větve nalomené, zavěšené zlomené, pahýly po spontánně odlomených větvích apod.).</p> <p>Takovýto stav stromu vyžaduje z pohledu provozní bezpečnosti adekvátní zásah řezem (zejména lokální nebo obvodovou redukcí koruny), v krajním případě může vést až k rozhodnutí o pokácení stromu.</p>			VS-RLLR VS-ROC VS-ROS VS-VDH(x) VS-KPP
PSV	vysoká pravděpodobnost selhání (zlomu) kosterní větve	<p>Předpoklad mechanického selhání kosterní větve na základě identifikovaných defektů nebo symptomů. Např. Infekce a hniloby nosných částí větve, výrazná mechanická poškození, praskliny, patologické deformace, velké suché větve, přeštíhlené, nebo větve s extrémně křehkým dřevem, u kterých se běžně vyskytují spontánní zlomy apod.</p>			VS-RLLR VS-ROS VS-ROC VS-ROC VS-VDH(x) VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
VN	výmladnost nedostatečná	Nedostatečná regenerační schopnost koruny – nedostatečná tvorba nových a posilování stávajících výmladků. Nedostatečnou výmladnost je třeba posuzovat ve světle rozdílné výmladnosti, která je geneticky daná konkrétním druhem dřeviny. Některé přirozeně bohatě vymlazují jak v koruně, tak na kmeni (např. lípy, jilmy, jírovce, hlohy apod.), jiné výmladky tvoří jen sporadicky (např. buky, břízy, jeřáby) nebo prakticky vůbec (např. smrk, borovice). V případě vyhodnocení nedostatečné výmladnosti se jedná o nenaplněné očekávání tvorby výmladků, jakou by u daného taxonu, v +C98daném věkovém stadiu bylo možné očekávat, s předpokladem negativní reakce na redukci koruny řezem.		VS-RZ VS-MAI VS-KPP
VV	výmladnost velká (dostatečná)	Bohatá regenerace koruny, tvorba výmladků, adekvátní danému taxonu, předpoklad pozitivní reakce na řez koruny.		VS-SPV VS-RZ VS-ROV VS-ROC VS-SSK VS-RTPP VS-RTHL VS-RTCP VS-RTZP VS-RTSP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
VNK	výrazně nesouměrná (asymetrická) koruna	<p>Koruna výrazně jednostranně deformovaná, vychýlená, excentrická. Pokud se tento stav vyvíjel dlouhodobě bez zásadní změny stanovištních podmínek, nemusí jít o defekt. Avšak v případě náhlé změny, např. odstraněním sousedních konkurenčních dřevin, nebo po ztrátě významné části koruny, působící destabilizaci změnou jejího těžiště, může (zvláště při náporu větru) způsobit mechanické selhání. Častým opatřením je některý ze stabilizačních řezů, symetrizace koruny, nebo v krajním případě i pokácení stromu.</p>		VS-RLLR VS-ROS VS-ROV VS-UKP+
PRK	přeštíhlená koruna (kosterní větve)	<p>Nepřirozená deformace koruny a vyvětvení kosterních větví v důsledku zhoršených světelných podmínek (např. zápoj okolních stromů), nebo nevhodného řezu. Koruna může být vysoko nasazená, často nesymetrická, olistění bývá až na koncích větví. Při výpočtu přeštíhlení se postupuje obdobně jako u kmene, tedy podílem celkové délky kosterní větve (H) v metrech a tloušťky větve (D) v metrech, nad místem nasazení – v místě, které již není ovlivněné náběhem (rozšířením) větevního nasazení. Přeštíhlení se zjišťuje buď výpočtem, nebo pozorováním a kvalifikovaným dohadem. Vytáhlý růst a velká váha při nedostatečné tloušťce může způsobit i spontánní zlom větve. Přeštíhlení větví se vyskytuje i u světlomilných dřevin s křehkým dřevem.</p>		VS-ROC VS-RLLR VS-VDH(x) VS-UKP+ VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
VNT	vysoko nasazené těžiště	<p>Těžiště stromu nebo jednotlivých významných kosterních větví s těžištěm nepřiměřeně vysoko nasazeným vzhledem k celkové výšce stromu a jeho nosným částem. Takto vysoko nasazené těžiště může být bez dalšího opatření důvodem extrémního namáhání dřeva v ohybu a příčinou mechanického selhání (zlomu) větve či kosterních větví. Příčina vysoko nasazeného těžiště může být přirozená a dlouhodobá (např. zastíněním), nebo uměle vyvolaná v krátké době (např. nepřiměřeným vyvětvením kmene nebo zlomy větvi). Tento stav bývá důvodem k aplikaci preventivních stabilizačních řezů nebo k pokácení stromu.</p>		VS-TVV VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
TEZ	Těžiště výrazně vychýlené	<p>Excentrická koruna či výrazný náklon stromu, v jehož důsledku se těžiště stromu významně odchyluje od vertikální osy kmene procházející středem jeho báze. (Úhel mezi vertikálou a spojnicí báze a těžiště koruny je zpravidla větší než 30°). Vychýlení těžiště je natolik závažné, že může způsobit i mechanické selhání celého stromu nebo jeho významné části. Takový případ může vyžadovat preventivní opatření jako např. stabilizační řez, instalaci podpěry, nebo i pokácení celého stromu z bezpečnostních důvodů.</p>		VS-TVV VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-VP VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
KSP	koruna v konfliktu / kontaktu s překážkou	Část koruny, či jednotlivé větve zakrývají, přímo se dotýkají, nebo dokonce poškozují nějakou překážku. Nejčastěji fasády budov, střechy, okapy, nadzemní vedení technické infrastruktury, dopravní a jiné značky, veřejné osvětlení, světelnou signalizaci apod.			VS-RLSP VS-RLPV(x)
KSS	koruna v konfliktu se sousedním stromem či stromy	Koruna prorůstající, nebo částečně deformovaná vlivem kontaktu či konkurence se sousedním stromem (stromy). Konkurenční boj o světlo může mít významný vliv na habitus stromu, vychýlenou polohu jeho těžiště nedostatkem světla, či snížení stability.			VS-UKP+ VS-OKS-x VS-PRE

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
OOK	odumírání od obvodu koruny	Postupné usychání koruny směrem od okraje do středu. Zpravidla je projevem stresu, či odumírání jedince, u senescentních stromů to může být i projev energetické optimalizace.		VS-RZ VS-TVV VS-TPS VS-FP VS-OS VS-ZDO VS-ZRIS VS-MKZP VS-OTD VS-VPB VS-PUI VS-VPKZ VS-SSUB VS-HNL VS-MAI VS-MII
SEK	přerostlá sekundární koruna	Jasně viditelné místo nepřirozeného kosterního větvení vzniklé v minulosti radikálním sesazovacím řezem a následným nárůstem sekundárních větví. Místo sekundárního kosterního větvení je zpravidla defektní (tlakové se zarůstající kůrou, často navíc infikované v důsledku hniloby po velkých řezných ránách). Tento typ kosterního větvení je zpravidla labilní a vyžaduje preventivní zásah vedoucí k dočasné stabilizaci. V extrémním případně může být i důvodem k pokácení.		VS-SSK VS-RTPP VS-ROV VS-ROC VS-RLLR VS-RS VS-VDD(x/kN) VS-VDH(x/ kN) VS-VSV(x/ kN) VS-VSP(x/ kN)

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
SK5	<p>sesazená koruna v minulosti o > 50% výšky</p>	<p>Viditelné sesazení koruny o více než ½ výšky koruny (sesazovací řez). Následkem takového zásahu bývají rozsáhlá poranění, průnik infekce, postup hniloby, tvorba výmladků a sekundární koruny. Zejména dospělý strom může být po takovém zásahu z dlouhodobého hlediska nestabilní, s výrazně zhoršeným zdravotním stavem a stabilitou (pokud se nejedná o řízené vytvoření torza).</p>		<p>VS-SSK VS-RTPP VS-RS VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-RTHL VS-RTSP VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-KPP</p>
SKP	<p>sekundární koruna v "přirozeném habitu"</p>	<p>Po ztrátě primární (původní, přirozené) koruny (většinou v důsledku sesazovacího řezu nebo rozsáhlých zlomů) v minulosti, je současná koruna zregenerovaná a nově vytvořená. Dosahuje velikosti a tvaru odpovídající druhu, věkovému stadiu i stanovišti, obdobného stromu, kterého by dosáhl i bez sesazení. Kosterní větve jsou často nepřirozeně větvené, ale vnější kontura koruny připomíná přirozený habitus. Další vývoj a perspektiva takového typu koruny je závislá na vitalitě, zdravotním stavu, stabilitě a provozní bezpečnosti stromu.</p>		<p>VS-RZ VS-RB VS-ROV VS-ROC VS-RLLR VS-SSK VS-VDD(x/kN) VS-VDH(x/ kN) VS-VSV(x/ kN) VS-VSP(x/ kN)</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
REx	<p>redukce koruny v minulosti o x % (řezem, nebo zlomem)</p>	<p>Kvalifikovaný odhad rozsahu redukce koruny v minulosti (nejčastěji řezem, ale i četnými zlomy). Číslo (x) označují procenta odhadované redukce. Odečítá se od předpokládané výchozí velikosti a tvaru koruny k místům řezů či zlomů, na která byla zredukována, bez ohledu na to, jak výmladky od té doby vyrostly. Obraz koruny pro tento odhad je boční pohled na její svislý průřez. Výška koruny je dole vymezena spodním okrajem koruny a nahoře jejím vrcholem. Jelikož se jedná o odhad, uvádí se redukce koruny obvykle v % přepočtem z odhadované délky zkrácené koruny. Např. předpokládaná výchozí výška koruny 20 m mínus 4 m k úrovni v minulosti provedené redukce = 20% odhadnuté redukce).</p>		<p>VS-SSK VS-RTPP VS-ROV VS-ROC VS-RLLR VS-RS VS-RZ VS-KPP</p>
VDDx	<p>vazba dynamická v dolní úrovni nad místem větvení - (x = počet ks)</p>	<p>Nepředepjatá (dynamická) vazba, zpravidla ze syntetických materiálů nainstalovaná v dolní polovině výšky koruny, bez ohledu na typ. Číslo určuje počty dílčích vzájemně spojených dvou větví. Tento popis platí i pro vazby zanedbané napjaté, ale instalované pro funkci vazby dynamické nepředepjaté. V takových případech se uvádí zároveň zkratka VNE popisující nevyhovující stav vazby.</p>		<p>VS-VU VS-DSV VS-VKB VS-VKR VS-VDD(x/kN)</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
VDHx	vazba dynamická v horní úrovni nad místem větvení - (x = počet ks)	Nepředepjatá (dynamická) vazba, zpravidla ze syntetických materiálů nainstalovaná v horní polovině výšky koruny, bez ohledu na typ. Číslo určuje počty dílčích vzájemně spojených dvou větví. Tento popis platí i pro vazby zanedbané napjaté, ale instalované pro funkci vazby dynamické nepředepjaté. V takových případech se uvádí zároveň zkratka VNE popisující nevyhovující stav vazby.		VS-VU VS-DSV VS-VKB VS-VKR VS-VDH(x/ kN)
VSDx	vazba statická v dolní úrovni nad místem větvení - (x = počet ks)	Předepjatá (tuhá) vazba, z ocelových i syntetických materiálů (nejčastěji vrtaná nebo podkladnicová, ale i obručová apod.) nainstalovaná v dolní polovině výšky koruny, bez ohledu na typ. Číslo určuje počty dílčích vzájemně spojených dvou větví. Tento popis platí i pro vazby zanedbané, poškozené či nefunkční. V takových případech se uvádí zároveň zkratka VNE popisující nevyhovující stav vazby.		VS-VU VS-DSV VS-VKB VS-VKR VS-VSV(x/ kN) VS-VSP(x/ kN)

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
VSHx	vazba statická v horní úrovni nad místem větvení - (x = počet ks)	<p>Předejpatá (tuhá) vazba, z ocelových i syntetických materiálů (nejčastěji vrtaná nebo podkladnicová, ale i obručová apod.) nainstalovaná v horní polovině výšky koruny, bez ohledu na typ. Číslo určuje počty dílčích vzájemně spojených dvou větví. Tento popis platí i pro vazby zanedbané, poškozené či nefunkční. V takových případech se uvádí zároveň zkratka VNE popisující nevyhovující stav vazby.</p>		<p>VS-VU VS-DSV VS-VKB VS-VKR VS-VSV(x/ kN) VS-VSP(x/ kN)</p>
VNE	vazba nevyhovující (nepřiměřeně napjatá, stará, poškozená, nefunkční ...)	<p>Vazba v koruně stromu, která neplní správně svou funkci. Např. vazba po deklarované životnosti (u dynamických vazeb obecně více jak 10 let, ale záleží na konkrétním typu), dále vazba jakkoliv poškozená, nepřiměřeně napnutá, zarůstající, ale i zbytečně nainstalovaná apod. V těchto případech se navrhuje odstranění vazby, nebo její výměna, případně reinstalace na vhodnější místo či vhodnějším způsobem.</p>		<p>VS-VU VS-DSV VS-OZAR</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
MRS	mrtvý strom	Suchý nebo téměř odumřelý jedinec (z více jak 90%).			VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP VS-ST VS-PBZ VS-VPPB VS-PV VS-PS VS-PVD
SEL	možnost selhání stromu či jeho části	Strom či jeho významné části jsou ve stavu, kdy je na základě zjištěných defektů vysoce pravděpodobné mechanické selhání: zlom kmene, vývrat stromu, rozlomení kosterního větvení nebo pád kosterních větví.			VS-TVV VS-TP VS-TOM-K(x) VS-TOM-V(x) VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP VS-ST VS-PBZ VS-VPPB

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
SSS	strom ve špatném stavu / kondici	Strom výrazně oslabený v celkově špatném zdravotním stavu s výrazně sníženou až zbytkovou vitalitou (např. rozsáhlá mechanická poškození zlomy, nevhodnými řezy, výrazné prosychání, hniloby, malé roční přírůstky, chabé olistění apod. celkově nízká perspektiva).			VS-RZ VS-RB VS-OSVP VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-TVV VS-OS VS-MAI VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
STR	strom ve zjevné stresové reakci	Charakter růstu, a reakce či projev aktuální vitality (jak jsou velikost, tvar a barva listů, velikost přírůstků, výmladnost, prosychání, intenzita tvorby nových výmladků či sekundární koruny apod.) jasně ukazují, jak strom reaguje na blíže nespecifikovaný stres, jakým mohou být sucho, poškození nadzemní části, kořenů, napadení chorobami a škůdci, nepřiměřený řez apod. U mladých výsadeb stromů může jít také o tzv. přesadbový šok, který se projevuje stejně podobně (odumírání vrcholových partií koruny, zkracování vodivých cest vytváření výmladků v dolních partiích apod.)			VS-RZ VS-TVV VS-OS VS-ZDO VS-ZRIS VS-MKZP VS-OTD VS-VPB VS-PUI VS-VPKZ VS-SSUB VS-HNL VS-MII VS-MAI

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
ODS	odumírající/slábnuící strom	Strom ve fázi rezignace růstu až postupného odumírání s velmi malým, či žádným předpokladem zlepšení stavu či perspektivy dalšího vývoje.			VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-PV VS-PS VS-PVD
ZIV	poškození přírodním živlem	Vážná mechanická poškození stromu (kořenů, kmene i větví) způsobené přírodním živlem (např. v důsledku silného větru, deště, sněhu, mrazu, ledu, ohně, vody apod.). Zejména se jedná o zlomy kosterních větví a kmene.			VS-RLLR VS-RZ VS-RS VS-ROV VS-ROS VS-ROC VS-KO VS-TP VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-HRI VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
VAN	poškození vandalismem	Strom evidentně poškozený vandalismem (zlomy větví, kmínků, poškozující řezy kmene i větví, např. řetězovou pilou, odřeniny, poškození kořenů atp.).			VS-KO VS-RZ VS-RLLR VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
TF	torzální fáze	Viditelný ústup primární koruny, kosterní větve i kmen jsou často poškozené, může být vyhnívající, koruna „ustupuje“ od vrcholu často prosychá, ve spodních partiích se naopak mohou tvořit i bujné výmladky. Jedinec postupně odumírá a mění svou strategii na přežití s menším objemem koruny v nižších partiích s potenciálem postupného přechodu až na torzo. Tento stav může být již i důvodem k pokácení, pokud není odůvodněný zájem na jeho ponechání z estetických, kompozičních důvodů nebo jako jedince s hodnotným biologickým potenciálem a za předpokladu, že je možné jeho pěstování při zachování odpovídající provozní bezpečnosti, funkce a perspektivy.			VS-TVV VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-RLLR VS-RS VS-ROV VS-ROS VS-ROC VS-SSK VS-RTPP VS-VRH VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
TOR	torzo	<p>Absence primární koruny, která je sesazená ať už řezem nebo zlomy, kmen je často poškozený, může být vyhnívající, „koruna“ je tvořena jen sekundárním obrostem nebo fragmenty koruny primární. Torzo může být živé nebo i mrtvé. Předpokladem pro další existenci torza je dobrá vitalita (nebo plnění funkce u odumřelých torz) a nízké těžiště zajišťující odpovídající stabilitu.</p> <p>Tento stav může být důvodem k pokácení, pokud není odůvodněný zájem na jeho ponechání z důvodů estetických, kompozičních nebo v zájmu ochrany přírody jako jedince s hodnotným biologickým potenciálem.</p>			VS-TVV VS-VPPB VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-SSK VS-RTPP VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
FS	fáze senescence stromu	<p>Stav přirozeného stárnutí stromu, který již dosáhl vrcholu rozvoje koruny ve vrcholových partiích a nastoupil cestu k řízenému omezení své velikosti (často doprovázeným odumíráním či redukcí vrchní části primární koruny), strom přirozeně zkracuje vodivé cesty a vytváří obrost v nižších partiích koruny. Obvykle zahrnuje tři stádia (počátek senescence, vrchol senescence a pozdní senescenci). Se zvyšujícím se věkem, degradací dřeva, a následkům různých poškození, může vzrůstat biologický, estetický i kulturní potenciál senescentního stromu.</p>			VS-TVV VS-TP VS-OS VS-RZ VS-ROV VS-ROS VS-ROC VS-RRSV VS-ST VS-PBZ

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
VET	stromový veterán	<p>strom, který nese jasné příznaky senescence (stárnutí) se všemi souvisejícím projevy, nebo strom, který prošel nějakou formou zátěže (stresu, poškození či choroby), která uspíšila jeho stárnutí bez ohledu na skutečný věk, nebo výrazně změnila jeho habitus, strukturu, velikost či životní strategii. Z tohoto pohledu může být výrazně poškozený strom (např. přírodním živlem), veteránem, přestože je z hlediska věku ještě mladý.</p>			VS-TVV VS-TP VS-OS VS-RZ VS-ROV VS-ROS VS-ROC VS-RRSV VS-ST VS-PBZ
VLE	výletové (vletové) otvory od datlovitého ptactva	<p>Výletovými (vletovými) otvory jsou chápány otvory vytvořené působením škůdců a na ně případně navazujícími živočichy. Nejčastější, na první pohled viditelné, výletové otvory (a to i v počátečních fázích) vznikající činností datlovitého ptactva. Ptáci vyklouvají buď dřevokazný hmyz, nebo si ve dřevě vyklouvají obydlí, tzv. hnízdní dutiny. Tyto otvory indikují narušení dřeva, které výrazně snižuje mechanickou stabilitu. Jde o závažný symptom narušené stability, který zpravidla nutně vyžaduje stabilizační zásah a nezřídka i pokácení celého stromu. Při jakýchkoliv opatřeních je však třeba brát zřetel na aktuální výskyt živočichů, kteří mohou obývat tyto otvory a dutiny. Někdy je vhodné provést podrobnější biologický průzkum.</p>			VS-TVV VS-TVL VS-TP VS-TOM-K(x) VS-TOM-V(x) VS-OP VS-CP VS-RLLR VS-ROV VS-ROS VS-ROC

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
VZH	výletové nebo závrtové otvory dřevokazného hmyzu	<p>Výletové otvory nebo závrtky v důsledku napadení kůru a dřeva vrtajícími hmyzími škůdci. V obecné rovině více malých otvorů dohromady indikuje to, že se hmyz vyvinul do dospělého stádia a otvory vylétl ven (malé výletové otvory o šířce několika mm), nebo že se naopak teprve do dřeva zavrtal, aby se zde rozmnožil (tzv. závrtky), které mají podstatně nižší četnost z důvodu vyloučení konkurence při vývoji – kůrovci, lýkožrouti, lýkohubové a příbuzné druhy. V prvních fázích nemusí mít tyto symptomy bezprostřední vliv na mechanickou stabilitu, avšak druhotně již ano. V případech napadení stromu nebezpečnými škůdci, může, dříve dojít k pokácení stromu z důvodu zdravotních, aby nedocházelo k dalšímu nežádoucímu šíření škůdce.</p>			
DS	doupný strom	<p>Strom s potvrzeným (vizuálně nebo speciálním průzkumem ověřeným) výskytem živočichů, zejména ptactvo, netopýři a drobní savci, obývající dutiny stromu.</p>			<p>VS-VTT VS-VLT VS-OP VS-CP VS-FP VS-EP VS-ODP VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-ROV VS-ROC VS-RLLR</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
NUS	nedávno uvolněný / odkrytý strom	<p>Strom původně rostoucí v zápoji okolních stromů nebo budov, s deformovanou korunou v důsledku konkurenčního boje o světlo. Tím, že byl částečně chráněn před působením větru, deště, slunce a mrazu může hůř odolávat náporům větru či vlivu slunečního záření. Důsledkem mohou být korní spála, lámání větví, v extrémním případě zlom kmene či vývrat celého stromu.</p>		VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-RLLR VS-ROC VS-ROV VS-OK VS-VPPB
PAS	padlý strom	<p>Strom vyvrácený nebo zlomený v dolní části kmene. Zpravidla se jedná o konečný stav bez možnosti dalšího pěstování.</p>		VS-PV VS-PS VS-PVD VS-IPZ VS-IOV

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
KON	konfliktní strom (specifikováno v poznámce)	<p>„Špatný strom na špatném místě“. Strom vyvolávající svým růstem, velikostí, a polohou trvalý konflikt s nadřazenými zájmy ochrany majetku, osob, provozu, bezpečnosti, vlastnických vztahů apod. Jedná se o případy, kdy pro uplatňovaný způsob pěstování nemá strom dostatečný prostor jak v nadzemní, tak podzemní části, nebo svým růstem působí nepřijatelná omezení. Např. strom pod nadzemním el. vedením, stromy s kořeny razantně zasahujícími do podzemních sítí technické infrastruktury, stromy v konfliktu s ochrannými pásmy, stromy trvale zabraňující výhledu v dopravním provozu, stromy v trvalém konfliktu se sousedskými vztahy (např. nedodržena minimální vzdálenost od hranice pozemku dle občanského zákoníku) apod.</p>			VS-OZAR VS-PRE VS-CH VS-OS VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
KOT	kotvení nefunkční, poškozující	<p>Kotvení stromu (nejčastěji stromů po výsadbě nebo přesadbě), které přestalo plnit svou funkci, nebo dokonce začalo mechanicky poškozovat strom (nejčastěji oděrem o kmen či větve, nebo zarůstáním úvazků). Zanedbání péče, včasné neodstranění poškozujícího kotvení nebo zarůstajících úvazků může vést až k trvalému poškození stromu, někdy také označovaného jako "profesionální vandalismus".</p>			VS-OKT

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
SKR	zaškrcené vazby, úvazky, bandáže a jiné záměrně instalované objekty	Zaškrcené instalované vazby korun nebo popruhy kotvení či bandáží apod. Platí pro situace, kdy jsou již zjevné negativní růstové změny (strom se snaží zarůstající popruh „přerůst“)		VS-OUV VS-OZAR
ZAR	zarostlé objekty	Nejrůznější objekty, zarůstající do kmene či kosterních větví, nebo i kořenů a kořenových náběhů. Může se jednat např. o zábradlí, ploty, zídky, kameny, kovové předměty, staré obruče atp.		VS-OZAR

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
NAL	nálet – strom evidentně původem z náletu	<p>Jedinec evidentně spontánně vysemeněný a vyrostlý. Obvykle v místech, kde by nebyl záměrně vysazen (např. u zdí, v různých konstrukcích, podrostech apod.).</p>		
POP	popínavá rostlina na stromě	<p>Výskyt popínavé rostliny na stromě. Může to být buď jen informace o výskytu a popínání po kmeni, nebo informace, o tom, že rostlina již vážným způsobem kolonizuje strom na jeho úkor (zejména tím, že mu ubírá světlo). Obvykle se uvádí také při stavu, kdy popínavá rostlina zakrývá kmen a kosterní větvení tak, že jej není možné vizuálně kontrolovat a vyhodnocovat jeho stav. Nápravným opatřením bývá buď jen přerušení stonků na bázi, nebo úplné odstranění nadzemních částí ze stromu.</p>		<p>VS-LO VS-LR VS-VTT VS-VLT</p>

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Variety technologií
RAK	rakovinové nádory, útvary, léze	Nepřirozené boule na kmene způsobené nadměrným bujením, nebo nekrotické léze v důsledku působení některých dřevních hub či bakterií (např. hlívenka buková <i>Nectria galligena</i>).		VS-VTT VS-TP VS-TOM-K(x) VS-TOM-V(x) VS-TAH
SOL	viditelné nebo předpokládané poškození posypovou solí	Viditelná poškození kůry (kmene i větví), listů nebo jehlic v důsledku negativního působení (kontaktem) solného aerosolu (tzv. Solanky) vířené automobily (u moře i větrem), nebo důsledkem nadměrné kontaminace půdy zasakováním roztoku posypových solí.		VS-TPC VS-OS

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
ST	stříška instalovaná ve stromě	Výskyt uměle instalované stříšky zastřešující dutinu či rozsáhlá poranění, bez ohledu na materiál, ze kterého je stříška zhotovena.			VS-KZO VS-KH
POD	Podpěra	Nainstalovaná umělá podpěra kmene nebo kosterních větví.			VS-VKB VS-VKR

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto		Varianty technologií
TVR	koruna zapěstovaná na tvarovací řez	stromy záměrně zapěstované na některý z tvarovacích řezů: např. řez na hlavu, na čípek, tvarované živé ploty a stěny, špalíry, topiary, apod.			VS-RTHL VS-RTCP VS-RTZP VS-RTSP
CHS	choroby a škůdci – specifikováno v poznámce	Viditelný nebo prokázaný výskyt konkrétní choroby či škůdce, u kterého lze identifikovat minimálně rod, či skupinu do poznámky. Pokud nelze jasně určit, lze uvést např. „Blíže nespecifikovaná dřevokazná houba (škůdce apod.) s projevem ...“			VS-VTT VS-FP VS-EP VS-CHP VS-MH VS-MII VS-MAI

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
KAR	podezření na karanténní či jinou závažnou chorobu či škůdce vyžadující rychlé řešení	<p>Podezření nebo identifikace karanténního škodlivého či jiného závažného patogenního agens, který vyžaduje zvláštní režim péče, např. ze zákona č. 326/2004 Sb.</p> <p>o rostlinolékařské péči ve znění pozdějších předpisů, nebo se jedná o choroby, které mohou být důvodem k pokácení dřeviny z důvodů zdravotních dle § 8, odst. 2. Zák. č. 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nebo případy, kdy je k řezu takových stromů třeba zachovat specifická hygienická opatření (např. desinfekce náradí, používání ochranných roušek apod.).</p>		VS-VTT VS-FP VS-EP VS-CHP VS-MH VS-MII VS-MAI
HBH	hnízdí bodavého hmyzu	<p>Viditelný nebo prokazatelně ověřený výskyt hnízda bodavého hmyzu, nejčastěji v dutinách kmene či kosterních větví (včely, vosy, sršni).</p>		VS-EP VS-CHP

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
JML	jmelí v koruně	Výskyt jmelí v koruně stromu. V ČR se vyskytuje jen jmelí bílé (<i>Viscum album</i>).		VS-JO VS-JOP
OCH	ochmet v koruně	Výskyt ochmetu evropského (<i>Loranthus europaeus</i>) v koruně stromu (nejčastěji na dubech, případně na kaštanovníku setém, ojediněle i jiných listnatých dřevinách). Může být hostitelem jmelí bílého pravého.		VS-JO VS-VTT VS-VLT

Zkratka	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu, symptomů a charakteristik (vady)	Ilustrační foto	Varianty technologií
NEP	nepřístupný strom – hodnocení není možné z bezprostřední blízkosti	Strom, který z objektivních důvodů nebylo možné ohledat z bezprostřední blízkosti (např. strom na extrémně exponovaném místě, kde by pohyb osob byl životu nebezpečný, typicky na strmých svazích nebo skálách).		VS-TVV
NOS	nedávno ošetřený strom	Strom, který byl viditelně v nedávné době (v řádech měsíců, zpravidla max. do 1 roku) viditelně ošetřen (např. jsou vidět čerstvé řezné rány) a efekt ošetření zřetelně trvá, a je možné rozlišit záměr provedeného ošetření. Nejedná se např. o jednu uříznutou větev, ale dá se ze zásahu vyčíst technologie, případně i zamýšlený péstební cíl. I když je strom aktuálně ošetřený (některou z technologií), nemusí to nutně znamenat, že žádný jiný zásah nepotřebuje.		VS-BPR

Abecední rejstřík zkratk technologií pěstebních opatření

Kód - zkratka	Název technologie pěstebního opatření / zásahu	Asociace s literárními zdroji
VS-BPR	Bez plánovaného řezu v období v následujících třech letech	
VS-CP	Chiropterologický průzkum	
VS-DSV	Demontáž starých / nevyhovujících vazeb	
VS-EP	Entomologický průzkum	
VS-FP	Fytopatologický průzkum	
VS-HNL	Aplikace hnojiv a látek vylepšujících stanoviště	SPPK A02 007
VS-HRI	Instalace hromosvodu	SPPK A01 001 (S-HRI) ; SPPK A02 006, PoDvPZU-CM, 2016 (IPK)
VS-HRKR	Kontrola již instalovaného hromosvodu - revizní	SPPK A01 001 (S-HRI), ; SPPK A02 006
VS-HRKV	Kontrola již instalovaného hromosvodu - vizuální	SPPK A02 006
VS-CH	Instalace kořenové chráničky	SPPK A01 001 (PB-CH), SPPK A02 009
VS-CHP	Ochrana stromů proti hmyzím škůdcům či houbovým chorobám aplikací postřiku	SPPK A01 001 (PB-CHP), SPPK A02 009
VS-IMB	Instalace či oprava mobiliáře u významného stromu	
VS-IMO	Instalace mechanické zábrany proti ošlapu báze kmene a kořenových náběhů	
VS-IMP	Instalace mechanické zábrany proti pojezdu báze kmene a jeho okolí	
VS-IOP	Instalace či oprava označení (tabule) památného stromu	
VS-IOV	Instalace či oprava označení významného stromu	
VS-IPZ	Instalace či oprava plůtků, ohrádek a jiných zábran proti vstupu	
VS-JO	Mechanické odstranění jmelí či ochmetu (z korun napadených stromů)	SPPK A01 001 (PB-JO), SPPK A02 009
VS-JOP	Ochrana stromů proti jmelí postřikem	SPPK A01 001 (PB-JO), ; SPPK A02 009
VS-KH	Konzervace historická – přístup k opravě nebo údržbě konzervačních prvků, jako součásti historického dědictví	
VS-KO	Konzervační ošetření mechanických poranění kmene a kosterních větví	SPPK A01 001 (PB-KO), SPPK A02 009, PoDvPZU-CM, 2016 (OMP)
VS-KPP	Kácení postupné s překážkou v dopadové ploše	SPPK A01 001, SPPK A02 005 (S-KPP)
VS-KPV	Kácení postupné s volnou dopadovou plochou	SPPK A01 001, SPPK A02 005 (S-KPV)
VS-KRK	Kroužkování	
VS-KSP	Kácení stromů s přetažením	SPPK A01 001, SPPK A02 005 (S-KSP)
VS-KV	Kácení stromů volné	SPPK A01 001, SPPK A02 005 (S-KV)
VS-KZ	Konzervace otevřených dutin zastřešením	SPPK A01 001 (PB-KZ), SPPK A02 009
VS-KZO	Konzervace otevřených dutin zastřešením - oprava nebo výměna stávajícího zastřešení	
VS-LET	Letnina a osekávání větví	

Kód - zkratka	Název technologie pěstebního opatření / zásahu	Asociace s literárními zdroji
VS-LO	Odstranění lián pnoucích se po hostitelském stromě včetně jejich odstranění z kmene a koruny.	SPPK A02 009 (PB-LO)
VS-LR	Přerušení (podříznutí) lián pnoucích se po hostitelském stromě	SPPK A02 009 (PB-LR)
VS-MAI	Podpora perspektivy, vitality a ochrana významných stromů aplikací makroinjektáže	
VS-MH	Mechanická ochrana proti hmyzím škůdcům	SPPK A01 001 (PB-MH), SPPK A02 009
VS-MII	Ochrana stromů proti hmyzím škůdcům či houbovým chorobám aplikací mikroinjektáže	
VS-MKZP	Mechanické kypření zhutněných půd	SPPK A02 007
VS-MUP	Mulčování plošné	SPPK A02 007
VS-OK	Ochrana kůry (kmene či větvi) proti poškození sluncem či mrazem	
VS-OKM	Odstranění nevhodného, poškozeného či defektního kmene z vícekmene	
VS-OKO	Odborné kolokvium	
VS-OKS-x	Odstranění konkurenčních stromů ve prospěch významného stromu x = počet ks a jejich specifikace	SPPK A02 009 (PB-OU)
VS-OKT	Odstranění/oprava kotvení mladého stromu	SPPK A01 001 (S-OKT), SPPK A02 001
VS-ONP-x	Odstranění náletových a podrostových rostlin (zejména dřevin) ve prospěch významného stromu x = specifikace plochy a rostlin	SPPK A02 009 (PB-OU)
VS-OP	Ornitologický průzkum	
VS-OPK	Omezení přístupu ke kmeni (kořenům, kořenové zóně) z důvodu zamezení mechanického poškození, či zhutňování půdy	
VS-OS	Úprava stanovištních poměrů	SPPK A01 001 (PB-OS), SPPK A02 007, SPPK A02 009 (PB-OS), PoDvPZU-CM, 2016 (UO)
VS-OSVP	Odstranění suchých větví a pahýlů dle definovaného požadavku	
VS-OTD	Odstranění konkurence travního drnu	
VS-OUV	Odstranění/oprava úvazku mladého stromu	SPPK A01 001 (S-OUV), SPPK A02 001
VS-OV	Odstranění výmladků na bázi kmene a na kmeni	SPPK A02 002:2015 (S-OV); PoDvPZU-CM, 2016 (OV)
VS-OZAR	Odstranění objektů zarůstajících do kořenů, kmene nebo kosterních větví	
VS-PAR	Pařezení	
VS-PB	Půdní buňky	SPPK A02 007
VS-PBZ	„Přírodě blízké zásahy“ – zásahy podporující zvýšení biologického potenciálu stromu	SPPK A02 009
VS-PKZ	Přemostění kořenové zóny	SPPK A02 007
VS-PRE	Přesazení nevhodně umístěného stromu	
VS-PS	Ponechání štěpky z ořezaných větví v blízkosti stromu	SPPK A02 009
VS-PUI	Půdní injektáž	

Kód - zkratka	Název technologie pěstebního opatření / zásahu	Asociace s literárními zdroji
VS-PV	Ponechání ořezaných větví a jejich zbytků v blízkosti stromu	SPPK A02 009
VS-PVD	Ponechání velkých kusů dřeva přirozenému rozkladu v blízkosti stromu	SPPK A02 009
VS-RB	Řez bezpečnostní	SPPK A02 002:2015 (S-RB); PoDvPZU-CM, 2016 (RB)
VS-RK	Řez komparativní (srovnávací)	SPPK A02 002:2015 (S-RK); PoDvPZU-CM,2016 (RSR)
VS-RLLR	Lokální redukce z důvodu stabilizace (odlehčení)	SPPK A02 002:2015 (S-RLLR)
VS-RLPV	Redukce lokální ve prospěch volného profilu koruny	SPPK A02 002:2015 (S-RLPV); PoDvPZU-CM,2016 (RVY)
VS-RLSP	Lokální redukce směrem k překážce	SPPK A02 002:2015 (S-RLSP)
VS-ROC	Redukce obvodová celková	SPPK A02 009 (PB-ROC), PoDvPZU-CM, 2016 (RG), PoDvPZU-CM,2016 (RO)
VS-ROP	Řez opravný	PoDvPZU-CM, 2016 (ROP)
VS-ROS	Redukce obvodová stranová	SPPK A02 002:2015 (S-RLLR)
VS-ROV	Redukce obvodová vrcholová	SPPK A02 002:2015 (S-RO), PoDvPZU-CM,2016 (RO)
VS-RPV	Řez povýsadbový	
VS-RRSV	Řízená redukce a stabilizace senescentních stromů a stromových veteránů	SPPK A02 009 (PB-RO, PB-SSK a PB-RT)
VS-RS	Řez sesazovací	SPPK A02 002:2015 (S-RS) ; PoDvPZU-CM, 2016 (RS)
VS-RTCR	Řez tvarovací na čípek ramenový	SPPK A02 002:2015 (S-RTPP), PoDvPZU-CM,2016 (RTR)
VS-RTHL	Řez tvarovací na hlavu	SPPK A02 002:2015 (S-RTHL) ; PoDvPZU-CM,2016 (RHT)
VS-RTPP	Popouštěcí řez hlavatých korun	SPPK A02 002:2015 (S-RTPP)
VS-RTSP	Řez tvarovací speciální (dále definovaný)	Arboristický štandard Rez stromov 1, 2015 rez topiary
VS-RTZP	Řez živých plotů a stěn	SPPK A02 002:2015 (S-RTZP), PoDvPZU-CM,2016 (RTS)
VS-RV	Řez výchovný	SPPK A02 002:2015 (S-RV); PoDvPZU-CM, 2016 (RV)
VS-RZ	Řez zdravotní	SPPK A02 002:2015 (S-RZ); PoDvPZU-CM, 2016 (RZ)
VS-RZK	Řez zapěstování koruny	SPPK A02 002:2015 (S-RZK); PoDvPZU-CM, 2016 (RZA)
VS-SPV	Selektivní probírka výmladků na kmene / v koruně	
VS-SSK	Stabilizace sekundární koruny	SPPK A02 002:2015 (S-SSK), PoDvPZU-CM,2016 (RSK)
VS-SSUB	Použití strukturálních substrátů	SPPK A02 007
VS-ST	Sesazení stromu na torzo	SPPK A02 009 (PB-ST) , PoDvPZU-CM, 2016 (ZST)
VS-TAH	Tahová zkouška stromu	
VS-TOM-K(x)	Tomografické vyšetření kmene v x vrstvách	
VS-TOM-V(x)	Tomografické vyšetření větve v x vrstvách	
VS-TP	Přístrojový test stromu (blíže specifikovaný)	SPPK A01 001 (S-TP)
VS-TPS	Terénní průzkum stanoviště	SPPK A02 007
VS-TVL	Specializovaný průzkum stromu vizuální s využitím lezecké techniky	SPPK A01 001 (S-TVL)
VS-TVV	Specializovaný průzkum stromu vizuální ze země	SPPK A01 001 (S-TVV)

Kód - zkratka	Název technologie pěstebního opatření / zásahu	Asociace s literárními zdroji
VS-UKP+	Uvolnění korunového prostoru (redukci korun okolních dřevin) ve prospěch významného stromu	
VS-UTD	Umělá tvorba dutin a prasklin	
VS-VDD(x/kN)	Instalace dynamické vazby v dolní úrovni (x = počet ks / kN = nosnost v kN)	SPPK 02 004 (S-VDD) , PoDvPZU-CM, 2016 (VN)
VS-VDH(x/kN)	Instalace dynamické vazby v horní úrovni (x = počet ks / kN = nosnost v kN)	SPPK 02 004 (S-VDH) , PoDvPZU-CM, 2016 (VN)
VS-VET	Veteranizace	
VS-VKB	Kontrola vazeb či stabilizačního systému běžná	SPPK 02 004 (S-VK)
VS-VKR	Kontrola vazeb či stabilizačního systému revizní	SPPK 02 004 (S-VK)
VS-VO(x/kN)	Instalace obruče (x = počet ks / kN = nosnost v kN)	SPPK 02 004 (S-VO) , PoDvPZU-CM, 2016 (VPO)
VS-VP	Výroba a instalace podpěry	SPPK 02 004 (S-VP) , PoDvPZU-CM, 2016 (PK)
VS-VPB	Výměna půdy bodová s pomocí sond	SPPK A02 007
VS-VPKZ	Výměna půdy v kořenové zóně	SPPK A02 007
VS-VPPB	Vyloučení přístupu osob z důvodu provozní bezpečnosti (do definované oblasti)	
VS-VPS	Výměna půdy sektoriální	SPPK A02 007
VS-VRH	Vrškové (osečné) hospodaření	
VS-VSP(x/kN)	Instalace statické vazby podkladnicová (x = počet ks / kN = nosnost v kN)	SPPK 02 004 (S-VSP) , PoDvPZU-CM, 2016 (VPP)
VS-VSV(x/kN)	Instalace statické vazby vrtané (x = počet ks / kN = nosnost v kN)	SPPK 02 004 (S-VSV) , PoDvPZU-CM,2016 (VPV)
VS-VU	úprava (např. povolení), oprava či výměna již instalované vazby	
VS-ZDO	Závlaha doplňková – umělá zálivka	SPPK A02 007
VS-ZPPK	Zvětšení prokořenitelného prostoru pod konstrukcemi	SPPK A02 007
VS-ZRIS	Závlaha retencí a infiltrací srážkové vody	SPPK A02 007
VS-ZVK	Změna vegetačního krytu	SPPK A02 007
VS-ZZ	Zábrana proti zvěři - ochrana stromů proti poškození zvířaty	SPPK A01 001 (PB-ZZ), SPPK A02 009, SPPK D02 005

Vysvětlivky zkratk literárních zdrojů:

PoDvPZU-CM, 2016 - Péče o dřeviny a jejich zachování v památkách zahradního umění: certifikovaná metodika

SPPK A01 001 Hodnocení stavu stromů - Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR

SPPK A02 002:2015 Řez stromů - Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR

SPPK 02 004 Bezpečnostní vazby a ostatní stabilizační systémy - Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR

SPPK A02 006 Ochrana stromů před úderem blesku - Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR

SPPK A02 007 Úprava stanovištních poměrů dřevin - Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR

SPPK A02 009 Speciální zásahy na stromech - Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR